

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštna hranilnica, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Pomanjkanje možatosti

Prosvetljenost vsakega naroda se gotovo opekuje tudi po možatosti, ki jo kaže dotični narod. Ni vsakdo mož, ki nosi hlače. Pod možatim človekom razumemo osebo, ki je poštna, značajna, obzirna, trezna in delavna. Takih ljudi je menda po vseh deželah, ki so bile udeležene v svetovni vojni, sedaj v povojnih letih manj, kakor jih je bilo prej. Vojna je takratne mlade vojake, ki so sedaj že odrasli ljudje, v največji meri pokvarila. Nikjer nisi pred vojno videl toliko pijanosti in sirovosti, kakor se ti zdaj kaže skoro na vsak korak. Celo pred tako zvanim inteligentnim človekom često nisi varen, da te ne bo brez vsakega povoda sirovo nahrulil.

Biti moramo odkriti, ker rane se ne zdravijo s prikrivanjem, ter si povejmo v obraz, da se ta dediščina sirovih vojnih časov prebridko občuti tudi med nami Slovenci. Samo stopi, recimo ob sobotah ali nedeljah zvečer, v katerokoli gostilno, zlasti pa v kako zakotno bež'co, pa se ti bo potrdilo gornje naše izvajanje v najžalostnejši resnici!

Slovenci smo siromaki, vsak tujec bi nas ocenil, da pri tako skromnih dohodkih ne moremo niti sanjati o alkoholu, pa vendar se pri nas popije ogromna količina najrazličnejših alkoholnih tekočin, med katerimi igra pač strupena šmarica najrazdornejšo vlogo. Gotovo več sto milijonov dinarjev zapije Slovenija v enem letu sebi v največjo gospodarsko in zdravstveno škodo.

Koliko družin je zaradi pijančevanja očetov nesrečnih, koliko posestev gre po alkoholu na boben koliko najokrutnejših zločinov se zgodi v pijanosti! Žalostne slike izpred sodišča ti vse to nazorno potrdi.

Kdo bi ti zameril, če ga izpiješ nekoliko kozarcev, toda med nami Slovenci je razširjena ostudna navada, da ga nimaš nikdar dovolj, če si ga začel lokati. Obresti moraš vse oštarije, nos moraš vtekniti v vsako luknjo, kjer prodajajo šnops, in zabunkati moraš zadnjo paro v žepu, da te zopet malo sreča pamet. Takih pijancev imamo Slovenci nebroj in niso nam v čast! Pijanci niso možje, pijanci skoro niso niti ljudje. Pijanci so navadno neotesanega obnašanja tudi takrat, kadar so trezni, ker alkohol polagoma uničuje v človeku vse dobro in ga napravlja za žival.

Alkoholizem nas Slovence uničuje, krađe nam čas in denar, kvari nam zdravje, a naše gospodarske prilike niso zavidljive. Ako hočemo, da bo naše gospodarstvo s krepkimi koraki napredovalo, moramo biti narod treznih mož. Alkoholik, četudi se morda kakšne dneve zažene, da res dela, najbrže zaradi slabe vesti, pomeni v gospodarskem življenju ničlo.

Po statističnih podatkih, kolikor so nam znani, je alkoholizem pri nas tako razširjen, da bo treba resnih ukrepov v svrhu zaježitve te strašne kuge. Naši odločilni činitelji naj bi mislili na to in naj bi po zgledu drugih prosvetljenih držav začeli odločno pobijati alkoholizem. Proizvodnja brezalkoholnih pijač, zlasti iz grozdja, naj bi se še bolj podpirala. Vse hvale vredno je, da nov kazenski zakon v gotovih primerih že določa zabrano obiska gostiln. Le narodu v največje blagostanje bo vsak ukrep, ki bo pomagal zavirati alkoholno zastrupljanje!

Napačni nauki

«Človek je vsejal pšenico na svojo njivo. Po noči pa, ko so ljudje spali, je prišel sovražnik in je vsejal med pšenico ljuliko.» Vsi poznate to evangeljsko priliko. Tudi v naše kmečke vrste so prišli taki ljudje, ki sejejo ljuliko krivih naukov. Sejejo jo pri belem dnevu s prav zgovorno besedo. V evangeljski priliki je rečeno: Pustite ljuliko rasti do časa žetve! Mi pa pravimo: Nikar tako, temveč poberimo ljuliko iz setve, še preden vzkali, ker je nevarnost, da zaduši bohotna rast plévela vso žlahitno setev ter uniči dolgoletni trud nesebičnih sejalcev!

Ko prebiramo v listih kmetijske članke, srečamo pogosto podpisane in nepodpisane članke, ki se v korist izdelovalcev priporočenega blaga spuščajo v pretiranosti in dajajo nasvete, katerih izvrševanje bi občutno škodovalo kmetijskim koristim.

Tako smo čitali o novem načinu za pokončavanje hroščje zalege, kjer svetuje člankar, naj potrosimo žitna polja sedaj med rastjo z apnenim dušikom. Znano pa je, da bi tako nespametno delo popolnoma uničilo vse rastje, dočim bi bil učinek na hroščjo zalego zelo dvomljiv. V drugem listu toži nekdo, kako je naše travništvo zapuščeno, saj pridelamo komaj 10 metrskih stotov kreme na ha, dočim stremi Nemčija k 60 metrskim

stotom na hektar. Seveda gnojijo tam z umetnimi gnojili, mi pa jih izvažamo, da dado ta gnojila tujim travnikom rasti in tuji živini krmo. Priporoča večjo uporabo umetnih gnojil, predvsem zopet apnenega dušika, da bomo pridelali dvojno količino krme in lahko redili dvojno množino živine. Vse je lepo in prav, samo prosimo pisca, naj pove našemu kmetu, kam bo prodal te milijone živine. Saj menda ni namen živinoreje le reja živine, temveč denarne koristi, ki naj jih reja vrže kmetu. Na isti način se dela enostranska reklama še za nekatera druga gnojila.

Da smo si na jasnem glede dušičnatih gnojil, bodi povedano, da smo z enostransko nestrokovno reklamo za uporabo teh gnojil na najboljšem potu k uničevanju naših polj in naših travnikov. Nedvomno so ta gnojila zelo potrebna, vendar pa ne samo ta. Zakaj pa se o kalijevih gnojilih pri nas tako malo piše, dočim rase v svetu zanimanje za to važno rastlinsko hranivo iz dneva v dan?

Na uredništvih naših listov je sedaj, da ne sprejemajo takih enostranskih razprav, ki niso v korist kmetijskega napredka. Mar mislite, da kmet sam ne izprevidi kmalu neresnost enostranskih nasvetov. Tu ne gre za nikako politiko. Namen tega pisanja je le opozoriti na zlo, da se

izkorenini prej, kakor pride vsa naša kmetijska tiskana beseda ob ugled. Če ubijete kmetu vero v strokovno besedo, mu je ne boste zopet lahko vrnil!

Križev pot trboveljskih rudarjev

Spor med Trboveljsko premogokopno družbo in upravo državnih železnic, ki je bil nedavno zaenkrat poravnán, se je v začetku maja zopet ponovil, s čimer so rudarji in njihove družine najhuje prizadeti ter je danes obsojeno 35.000 ljudi v rudniških revirjih te družbe na stradanje.

V februarju so delali rudarji namesto 24 dni le 16, a v marcu le 18 dni in so izgubili rudarji oba meseca 4.600.000 dinarjev na zaslužku. Aprila se je položaj tako poslabšal, da so delali od 1. do 18. aprila le šest dni. V hrastniškem premogovniku, kjer koplje okrog 1500 rudarjev, pa je delo docela počivalo. Po dolgih pogajanjih se je sklenil zasilen sporazum med TPD in upravo državnih železnic po zaslugi strokovnih organizacij in delavskih zbornic ter se je delo pričelo 2. aprila v večjem obsegu. Ker pa ni prišlo do končnega sporazuma med podjetjem in upravo železnic, začasní sporazum pa je izgubil s 1. majem veljavo, so nastopili za rudarje spet hudi časi.

V Hrastniku delo popolnoma počiva, dočim delajo v Trbovljah in v Zagorju le polovico dni v tednu. 35.000 ljudi trpi zaradi tega pomanjkanje. Kaj malo nade je, da se bo položaj v kratkem izboljšal. Verjetno je, da bo omejitev dela trajala vse dotlej, dokler se ne posreči družbi najti novega trga za premog.

Pogajanja z železnico niso uspela zaradi tega, ker družba ni hotela popustiti od svojih visokih cen za 10 odstotkov, kakor je uprava državnih železnic zahtevala, temveč je bila voljna znižati cene le za tri odstotke, kar bi pomenilo za družbo letno sedem milijonov dinarjev manj dobička. Po zadnjih vesteh je pripravljena uprava državnih železnic zmanjšati zahtevo znižanja cen na šest odstotkov in je trdno odločena ne več popustiti. Železniška uprava hoče tudi zmanjšati svoja naročila od letnega enega milijona ton na 360.000 ton in kriti ostalo potrebo pri državnih premogovnikih.

Križev pot trboveljskih rudarjev torej še ni končan. Pripravljeni morajo biti na najhujše: da bo velik del od 9000 rudarjev obsojen na trajno brezposelnost, ostali pa bodo zaslužili premalo, da bi ne trpeli pomanjkanja.

Skrb za izvoz kmetijskih pridelkov

Pretekli teden se je vršil ustanovni občni zbor Privilegirane delniške družbe za izvoz kmetijskih pridelkov kraljevine Jugoslavije. Družba se je ustanovila po želji ministrstva za trgovino in industrijo z glavnico 30 milijonov dinarjev. V upravni odbor družbe je bil izvoljen za predsednika dr. Vaso Gjuričič, šest članov je imenovala Glavna zadružna zveza, šest Društvo izvoznikov, šest pa vlada.

Nova družba bo gledala na to, da se bodo naši kmetijski pridelki prodajali na inozemskih tržiščih po najboljših cenah. Da doseže ta namen, bo družba poiskala povsod v inozemstvu dobre zaupnike, ki poznajo razmere dotičnih trgov in jamčijo za redno poslovanje. Dalje bo družba skrbela za to, da bodo ponudbe našega blaga tako glede kakovosti kakor glede cene v skladu z okusom in običaji na dotičnih tržiščih. Skrbela bo dalje, da pride domači prodajalec blaga točno do svojega denarja in da proda svoje izdelke točno po cenah, ki so v dejanskem razmerju s cenami na svetovnem trgu.

Naravno je, da družba ne bo iskala za sebe velikih dobičkov, ker se zaveda, da je samo posredovalec med kmetom in izvoznim trgovcem, oziroma izvozno zadrugo, ter med inozemskimi

trgi. Zato pridejo tudi vse tarifne, carinske in druge olajšave v prid kmetu in trgovini. Družba bo dobila tako v roke nadzorovanje in vso moč nad našo zunanjo trgovino s kmetijskimi pridelki. Mogla bo ukreniti vse potrebno za izboljšanje izvoza kmetijskih pridelkov, ne da bi bile oškodovane koristi ostalih gospodarskih panog. Seveda bo morala družba skrbeti za to, da se izpopolni organizacija naše izvozne trgovine; poskrbeti bo morala zlasti za javna skladišča in enotno (standardno) blago. Če bo družba delovala točno po načrtanem programu, bomo že v nekaj letih mogli pokazati na uspešen razvoj izvoza naše kmetijske proizvodnje, kar bo pomenilo velik korak k napredku in blagostanju našega kmetijstva.

Sploh je položaj Anglije zadnje čase zelo težak. Kljub najboljši volji delavske vlade

se ni posrečilo najti primerne načina za sporazum z Egipčani, poleg tega pa še nemiri v Indiji,

kjer se razmere niso še nič izboljšale, čeprav so Angleži zaprli voditelja indijskih nacionalistov Gandhija. Gandhijevi nasledniki nadaljujejo z veliko odločnostjo započeto borbo za osvobojenje indijskega ljudstva. Zato je še vedno čuti o ponavljajočih se spopadih in krvavih nemirih ter številnih aretacijah in obsodbah indijskih nacionalistov.

V Franciji so zelo vznemirjeni zaradi naraščajoče italijanske propagande za zgraditev novih italijanskih vojnih ladij

v tako velikem številu, da bi bilo število italijanskih ladij prav toliko kakor francoskih. S tem bi bila Francija zelo ogrožena, ker ne bi mogla v primeru vojne vzdržavati nemoteno svojega prometa s svojimi kolonijami. To vznemirjenje so še povečali govori italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija, ki potuje po Italiji in pregleduje delovanje podrejenih činiteljev. Poleg vsega tega pa so pričeli Italijani še sedaj zahtevati od Francije, naj odstopi del kolonij ter jim dovoli razmah v Afriki na njen račun. Zaradi tega so se odnošaji med obema državama zelo napeli ter bo potreba mnogo uvidevnosti, da bodo vsi ti spori med obema državama na zadovoljiv način rešeni.

V Ženevi je bilo

zaključeno 59. zasedanje sveta Društva narodov,

ki mu je predsedoval naš zunanji minister doktor Voja Marinković. Dnevni red tega zasedanja ni bil posebne politične važnosti. Važnejši pa so bili neposredni razgovori med zastopniki raznih držav. Tako je poskušal angleški zunanji minister Henderson posredovati v italijansko-francoskem sporu in uspel je v toliko, da sta se sporazumela Briand in Grandi, da bosta nadaljevala svoje razgovore. Mnogo pozornosti je vzbudil tudi sestanek nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa z

Politični pregled

V ponedeljek je bil podpisan ukaz

o delni izpremembi v vladi.

Imenovana sta bila dosedanji minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Mate Drinković ter dosedanji minister za kmetijstvo dr. Oton Frangeš za ministra brez portfelja. Ministrstvo za kmetijstvo je sedaj prevzel dr. Stanko Šibenik, a ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje Nikola Preka, posestnik. Oba ministra sta bila svoječasno poslanca bivše Hrvatske seljačke stranke.

Proces proti zagrebškim teroristom

se še vedno nadaljuje. Kot zadnji je bil zaslišan od obtožencev dr. Maček, potem pa so bile zaslišane številne prič, ki so potrdile svoje prvotne izpovedi, katere so podale pri policiji in pred preiskovalnim sodnikom. Ker je zasliševanje prič in obtožencev končano, bodo pričeli sedaj s svojimi govori zagovorniki obtožencev. Spričo velikega števila zagovornikov je pričakovati, da se bo razprava še zelo zavlekla ter da še ne bo razsodba tako kmalu izrečena.

V zunanji politiki pa je povzročila največje zanimanje že dolgo napovedana

spomenica francoskega zunanjega ministra Brianda o potrebi ustanovitve ožje zveze evropskih držav,

ki bi poleg Društva narodov urejala evropske razmere. Načrt je zelo širokopotezen. Z njim je znova pokazala zavezniška Francija, da stremi pri vsem svojem delovanju samo za tem, da bi čim bolj zavarovala evropski mir. Z njim si je postavil veliki zagovornik sprave med narodi Briand najlepši spomenik. Želeti je le, da bi se ta velika misel čimprej uresničila. Briand napoveduje, da bomo doživeli že leta 1931. volitev prvega predsednika evropske zveze držav. Po tem načrtu bi bile uvedene v vseh evropskih državah skupne carine, skupno upravljanje železnic, skupne pošte in potni listi ter pozneje tudi skupen vseevropski denar. Briandov načrt so sprejele evropske države z odobravanjem na znanje. Posebno so ga pozdravile male države, ker jim nudi najboljša jamstva za to, da bi potem lahko v miru razvile svoje sposobnosti. Pozdravljajo ga pa tudi Nemci, ki priznavajo potrebo končne sprave med evropskimi narodi. Nekoliko bolj so rezervirani Angleži, ker imajo mnogo skrbi s svojimi kolonijami, katere bi ne bile sprejete v to zvezo evropskih držav.

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokavnjači

(Dalje.)

Zelo žalosten božič je praznovala Uršika. Njenega dobrega gospoda so odpeljali pred par dnevi vojaki. Od Matevža ni dobila že zdavnaj nobene vesti.

Spomnila se je njegove matere. Napotila se je k nji.

Bolharica jo je začudena sprejela. Starka je izgubila ves spomin. Čeprav jo je Uršika večkrat obiskala, je ženica vendarle ni spoznala.

Deklica je prinesla s seboj kos potice, nekaj pečenke in polič vina.

Starica je takoj oživila:

«I, saj veš, hudo je! Kje pa naj jemljem? Moj Matevž me je kar pustil na cedilu. Vedno sem še malo upala, da me bo podpiral na starost. Jo je pa mahnil k Francozom. Ko se je zadnjič vrnil v tisti vojaški obleki, sem še par dni nato samo jokala in molila zanj. Da bi bil vsaj srečen in bi se vrnil! Morda ga nama je pa Bog vendar prihranil. Jaz sem stara in nadležna, ti pa mlada, dobra in poštena. Naj ga nama izprosi velesovska Marija in ga privede živega in zdravega nazaj iz te nesrečne mrzle dežele!» je vzdihovala starka.

«Mat! Jaz še vedno upam, da se vrne», je povzela Uršika.

Dolgo sta se še pogovarjali o Matevžu, saj je bila ena njegova mati, druga pa njegova izvoljenka. Zato sta bili kar srečni in zadovoljni, da

sta se mogli pogovoriti o njem, ki je živel vedno v njuni misli.

Uršika izgine.

Ko je odhajala Uršika od stare Bolharice, je bilo že pozno zvečer.

Sama je hitela po cesti. Hipoma se je spomnila, da hodijo že par dni o mraku okoli njihovega gradu sumljivi ljudje. Vsi domači morajo paziti, da se kdo ne pritepe v hišo, ki jo kmalu zvečer zaklepajo, odkar je gospod tako nenadoma odšel in se ni več vrnil.

Starejši oficir, ki je bil poveljnik onih, ki so odpeljali strmolškega graščaka, res ni pozabil lepe Uršike.

«Zala je in vročekrvna; tako me je lopnila, da sem pošteno čutil!» je pripovedoval svojemu bratu graščaku Skazi.

Graščak je bil sam velik prijatelj vina in žensk. Ko je čul pripovedovanje svojega brata, mu je odvrnil:

«Če ti je všeč, vzemi si jo! Pri meni imaš dovolj prostora!»

Tega brat polkovnik ni pozabil. Graščak mu je preskrbel par svojih zanesljivih ljudi in oprezali so okoli strmolške graščine. Vedeli so, da enkrat dobe priliko, zato so mirno čakali.

Ko je odšla tisti sveti večer k Matevževi materi še za dne, so odhiteli za njo. Ko so videli, da je stopila v koč, so jo sklenili počakati.

Vračala se je. Nikogar ni bilo na cesti. Le samotni voziček je drdral skozi noč.

Tedaj so jo graščakovi ljudje napadli. Branila se je. Skušala je kričati, pa so ji zamašili usta. Dolgo se ni mogla rvati z njimi. Prepustila se je usodi. Zvezali so ji roke.

«Zdaj pojdeš z nami!» so ji ukazali.

Spet se je branila.

Tedaj se je samotni voz približal.

«Hej, kmet! Semkaj! Zaslužil boš mnogo denarja, da nam popelješ tole živo blago! Če boš pa govoril, te bomo že dobili in ti pomagali molčati za zmerom!» se je oglasil vodja, ki je bil velik, čvrst človek.

Voz se je ustavil.

Uršika bi bila najraje zakričala od same radosti. Pa se je samo nemirno zganila in se obrnila proč.

Na vozu je namreč sedel naš znanec Gregec.

Možiček je sameval na svetu. Za praznike je sklenil obiskati staro Matevževu mater in Uršiko. Zakesnel je nekoliko. Sedel je predolgo v Kranju «pri Jeleni» v gostilni.

«I, saj je vseeno! Enkrat bom že dospel! Sovražnikov nimam, bom pa ponoči vozil!» si je rekel.

Ko je zdaj zagledal Uršiko, je tudi on hotel zakričati. Obrnila se je. Spomnil se je: «Molčati moram!»

«Kaj hočete od mene? Za kaj vam gre? Še zdaj ne vem!» se je delal nevednega.

«Tole deklino boš zdajle odpeljal z nami! Tu imaš plačilo že v naprej. Samo, da boš molčal, sicer gorje ti!» se je zadril dolgin.

Videl je, da je Uršika zvezana. Navidezno se je uprl:

«Zakaj ste jo pa zvezali? Nikamor ne peljem!»

«Če ne boš prostovoljno, boš pa siloma!» mu je odgovoril voditelj.

**ZVEČER za
namakanje**

Schichtova

**ZJUTRAJ za
izkuha-
vanje**

Schichtov

ŽENSKA HVALA TERPENTINOVO MILO
pa je pranje gotovo!

italijanskim zunanjim ministrom Grandijem. Na sestanku sta oba državnik razgovarjala o načinu tesnejšega sodelovanja med Italijo in Nemčijo, katero vabijo v družbo držav, ki so nezadovoljne z mirovnimi pogodbami. Bajce pa je doktor Curtius izjavil, da bo Nemčija ostala zvesta politiki sporazumnega delovanja s Francijo,

DOPISI

STRAŽIŠČE PRI KRANJU. Kranjska gasilska župa spada med najagilnejše edinice velike naše gasilske organizacije. Predzadnje nedeljo so vrli Stražiščani blagoslovili novo moderno motorno brizgalno, ki jih je sedaj v kranjski gasilski župi že kar 14, kar je neovrgljiv dokaz za visoko tehnično opremo naših društev. Ob tej priliki so priredili Stražiščani večjo slavnost, ki je izredno uspela. Zbralo se je nad 200 uniformiranih gasilcev. Blagoslovitev motorke je izvršil duhovni svetnik dr. Fabjan. Kumovala je ga. Bajžljeva, ki je imela častno spremstvo 23 belooblečenih družic. Po cerkvenem opravilu je prvi izpregovoril domači načelnik g. Anton Križnar, ki je poudaril potrebo motorke v naših krajih, kjer se tako silno razvija industrija. Društvu manjka še pre-

vozni avtomobil, za katerega pa društvo še nima potrebnih denarnih sredstev. Nato so govorili še dr. Fabjan, kumica ga. Bajžljeva, zvezni starosta g. Josip Turk iz Ljubljane, ki redno obiskuje gasilske prireditve v kranjskem srezu, in načelnik kranjske gasilske župe g. Janko Sajovic. Defilacija, pri kateri je igrala škofjeloška godba, je vodil domači poveljnik g. Jernej Golob. Na lepem prostoru «na Plantah» se je vršila velika veselica, v Gasilskem domu pa je domače društvo priredilo na čast odličnim gostom zakusko, pri kateri je bilo izrečenih več rapitnic in pri kateri so družice prepevale narodne pesmi.

SV. ANA NAD TRŽIČEM. (S m r t n a k o s a.) Nenadoma je prišla iz Ljubljane vest, da je umrl g. Anton Ankele, posestnik pri Sv. Ani in delovodja žebjarne Globočnik. Pokojnik je prihajal iz Ljubljane vsako nedeljo na svoje posestvo pri Sv. Ani, kjer je bil doma. Baš se je odločil, da zapusti samski stan, ko mu je smrt pretrgala nit življenja. Napravil je že vse načrte, kako si preuredi svojo domačijo, pa zla usoda mu je prekržala gospodarske načrte. Pokojni Anton Ankele je bil vnet gospodar. Za svoje gozdove je skrbel kakor malokateri, vse je zasadil po pravilih modernega gozdarstva. Te dni je šel v Gradec po nasvetu zdravnikov, da se podvrže vratni opera-

ciji. Graški zdravniki so hoteli odložiti operacijo za štiri tedne, toda Tonetu se je mudilo domov in prosil jih je, naj ga takoj operirajo. Operacija se je sicer posrečila, a srce bolnika je bilo prešlabo in ni zdržalo. Pokojnikovo truplo so sorodniki dali prepeljati v rodni kraj, kjer smo njegove zemske ostanke položili v naročje matere zemlje. Pokojniku blag spomin!

ZIBRŠČE. Vabimo k predavanju, ki ga priredi Zveza kulturnih društev iz Ljubljane prihodnje nedeljo 29. t. m. v Zibrščah pri «Ipavcu». Začetek točno ob 3. popoldne. Predaval bo g. profesor Dolžan iz Ljubljane o človeku in naravi.

KRŠKO. V nedeljo 25. t. m. nastopi v Krškem enajst pevskih zborov, katerih vsak zapoje dve pesmici, a skupno vsi zbori tudi dve pesmici. Vseh pevcev bo približno dve sto. Pričetek koncerta, ki ga bo oddajala dalje Radio-Ljubljana, bo ob 15. uri.

DRAGA PRI LOŠKEM POTOKU. Dne 11. t. m. smo gledali igro «Deseti brat», ki se je vprizorila v tukajšnjem Gasilnem domu. Prireditelj je uspela prav lepo, za kar gre zasluga požrtvovalnosti učiteljice gđe. Kordiševe. Prav vsi igralci in igralki brez izjeme so bile kos svojim nalogam, zato so jim gledalci prav z navdušenjem ploskali. Zelimo, da bi kmalu zopet videli kaj

«Pa bi jo vsaj odvezali. Nocoj je sveti večer. Zdalej še ni ljudi na cesti. Pa bodo kmalu pričeli hoditi k polnočnici. Lahko jih srečamo. Če bo punica zvezana, jo še kdo opazi. Sumljivo se jim bo zdelo. E, to ste mi tiči!» je dejal Gregec. Napadalci so se spogledali.

«E, ti tička, ki si nocoj zletela iz gnezda in padla na limanice, pametna bodi in udaj se lepo! Saj vidiš, da ti vse skupaj nič ne pomaga!» je dejal Gregec, ki se je obrnil k Uršiki.

«Če obljubiš, da boš mirna, te razvezem!» jo je vprašal prvi napadalec.

«Obljubim!» je odvrnila.

Razvezali so jo.

Gregec je mirno peljal, kamor so mu rekli. Niti z očesom ni trenil, ko je šele naslednje jutro dospel do nekega samotnega gradu, kjer so mu ukazali ustaviti.

«Starec, še enkrat te opozorim, da boš molčal!» je zakričal vodja in mu zažugal s prstom.

«Brez skrbi bodite, prijatelji! Pa pridna bodi, tičica, preljubezniva dekličica!» je dejal Gregec Uršiki in ji prijazno pomežiknil.

Pri tem jo je tako pomembno pogledal, da je takoj vedela, kaj misli.

Nekoliko pomirjena je odšla po grajskih stopnicah v prvo nadstropje, kamor so jo odvedli njeni napadalci.

Graččak Skaza je baš jedel pečenega purana, ko so pripeljali jetnico.

«A ti si tista lepa tičica, ki je tako zala, da je mojemu bratu glavo zmešala? No, ta stari bedak Strmolški ni imel napačnega okusa! Samo ti ga pač nisi mogla preveč rada imeti, kajne?» je vprašal graščak in se ji približal.

«Sramujte se, da govorite take ostudnosti! Strmolški gospod je bil poštenjak in plemenit človek, kar vi pač niste! Saj kar ugrabljate nedolžne ljudi!» je kriknila Uršika graščaku v brk.

«E, počasi se boš že privadila pri nas! Če boš prijazna z menoj, se bom pa sam zavzel zate. Moj bratec naj si pa poišče drugo, če je še katera tako zala!» je dejal graščak in prijel Uršiko za podbradek.

Uršika je zardela kakor kuhan rak in že je dobil graščak prav tako krepko preko ušes kakor njegov brat.

Zakričal je, da se je deklica kar stresla. Prihitel je sluga.

Graččak je zarjul:

«Takoj mi jo odpelji v stolp in jo dobro zapri! Za kazen ne bo jutri ves dan ničesar žrla! Ji bom že pokazal, kanalji! Da si upa udariti mene, visokega plemiča, takale kmečka bunka neumna!»

Pri tem je postal v obraz rdeč in zaripel.

Uršika se je mirno dala odvesti. Sluga, ki jo je vedel po stopnicah, ji je dejal:

«Pridem danes k tebi, da se nekaj pomeniva! Ne boj se me, star mož sem in rad bi ti pomagal.»

Nato je zakričal:

«No, le hitro stopi, baba neumna! Ti še ne veš, kaj so naši plemeniti gospodje. Še plazila se boš okoli njih, pa srečna boš, če te bo kdo pogledal!»

V stolpu je odprl sluga neka vrata in Uršika se je sesedla na slamnato ležišče.

Precej kasno zvečer je pa prišel k Uršiki graščakov sluga.

«Povej mi, kaj je s teboj? Kakor sem videl, so te s silo privedli semkaj. Zaupaj se mi in pomagam ti!» je dejal sluga.

Uršika mu je vse razodela.

«Tako je torej. Saj sem vedel. Ta stari praseo ne bo nikoli pameten, prav kakor njegov brat ne! Prav si imela, da si udarila tega grdunala! Tudi mene veže samo maščevanje nanj. Ta divjak mi je pred leti oskrnil ženo. O, kako lepa in poštena je bila. Pa sem prišel k tej zverini v službo. Rabil je silo. Tega mu ne pozabim. Maščeval se bom nad njim. Baš prav, da si prišla til! Pomagal ti bom. Moram te rešiti!»

«O, hvala vam, dobri mož!» je vzkliknilo deklice. «Na vas se popolnoma zanesem! Poslušajte! Voznik, ki so ga prisilili, da me je pripeljal do semkaj, je moj znanec. Dobro vem, da bo kmalu prišel pome s svojimi pomočniki. Morda ga boste videli hoditi okoli gradu. Nagovorite ga! Recite mu, da vas jaz pošiljam. Domenite se z njim!»

«Vse bomo uredili! Le potrpi!» je dejal stari in odhitel.

Gregec je dirjal s svojim konjičkom proti Šenturški gori.

«Stopi, stopi, živalca zvesta!» Vem, da si trudna! Pa gre za našo deklico. Bog varuj, če bi mi mogel enkrat Matevž očitati, da nisem storil vsega, kar je v moji moči!» je govoril Gregec in spet poganjal konja.

Ko je dospel v hosto, ni mogel z vozom dalje. Konja je privezal k drevesu, sam jo je pa mahnil naprej. Hotel je dobiti rokovnjače.

(Dalje prihodnjič.)

sličnega. Upamo, da bo tudi občinstvo naprej svoje zanimanje izkazovalo s tako obilnim obiskom kakor ob tej priliki.

JESENICE. Priprave za zlet kranjske sokolske župe v dneh 31. t. m. in 1. junija se vršijo s pomočjo kuluka članstva, ki bo tako uredilo telovadišče, da bo po velikosti in ureditvi brezdvomno eno največjih in najlepših v Sloveniji. Spored svečanosti je nadvse obsežen in zanimiv ter bo dosegel vrhunec v nedeljo ob 15.30, ko bo blagoslovitev župnega prapora. Za razvedrilo bosta skrbeli dve godbi.

SAVA PRI JESENICAH. (Smrtna kosa.) Te dni je preminil gdč. Lojzka Globočnikova, hčerka znanega narodnega delavskega voditelja g. Andreja Globočnika na Savi pri Jesenicah. Pokojna Lojzka je bolehalo že več let, iskala je leka svoji boleznai na Golniku in tudi v drugih bolnicah, toda zaman, umrla je v najlepših letih za zavratno morilko jetiko. Naj ji bo ohranjen lep spomin, hudo prizadeti družini pa naše iskreno sožalje!

SV. ANA POD LJUBELJEM. Ze dolgo nisi dobila, draga «Domovina», kaj poročila od nas, čeprav imaš toliko zvestih prijateljev med nami. Na prosvetnem polju smo se pričeli prav pridno gibati. V nedeljo 11. t. m. je uprizorilo tukajšnje agilno gasilno društvo Petrovičevovo veseloigro «Vozel» z prav dobrim uspehom. V nedeljo dne 25. t. m. ponovi društvo igro ob 4. popoldne za tuje goste predvsem. Na veliki šmaren 15. avgusta, v primeru slabega vremena pa 17. avgusta, bo imelo gasilno društvo svojo vsakoletno vrtno veselico z bogatim srečolovom in raznimi smešnimi atrakcijami. Vsi, ki ste potrebni razvedrila, ne zamudite te prilike!

GORNJA ŠIŠKA. Za častnega občana občine Gornja Šiška je bil imenovan sedanji župan gosp. Ivan Zakotnik, posestnik in tesarski mojster. Agilni g. Zakotnik je 13. t. m. slavil 25letnico svojega županovanja, ki je bilo prav plodonosno. Po veliki zaslugi g. župana je dobila Gornja Šiška novo šolo, električno razsvetlavo in vodovod. Pa tudi sicer ima g. Zakotnik mnogo zaslug za občino, kar mu vsi občani priznavajo. Največje priznanje pa je v tem, da mu Gornja Šiška 25 let zaupa županovanje. Naj bo jubilantu prisojenih še mnogo let v korist občine!

SVIBNO PRI RADEČAH. Lansko leto v tem mesecu smo odkrili spomenik padlim vojakom. Da teh žrtev iz svetovne vojne ne pozabimo, proslavimo v nedeljo 25. t. m. obletnico. Ob 9. uri bo bivši vojni kurat g. Bonač daroval sveto mašo za padle vojake, na kar bo slavnost pri spomeniku. Po slavnosti bo v šoli Spicarjeva igra v treh dejanjih «Na Poljani». Za majniški izlet vabimo vse, da pohitite na naše Dolenjske vrhove.

TRBOVLJE. (Smrtna kosa.) Vsa narava se je odela v zelenje, ko smo polagali v grob nadredarja g. Franchettija, njenega največjega oboževalca in ljubitelja. Na njegovi zadnji poti so ga spremlili poleg sorodnikov vsi občinski nametenci s županom g. Sitterjem in podžupanom g. Voduškom na čelu, društvo Sokol in poleg številnega občinstva tudi njegovi najzvestjši tovariši lovci. Delavska godba je svirala turobne žalostinke, ko se je pomikal po cesti z venci in svežim cvetjem obloženi voz. V lepih in ginljivih besedah se je poslovil od njega v imenu «zelene bratovščine» učitelj g. Šuligoj. Lovski krog mu je odtrobil zadnjič v slovo, nakar so oddali častno salvo številni navzočni lovski tovariši. Blagemu pokojniku bodi zemljica lahka!

FRANKOLOVO. Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi 25. t. m. ob 2. uri popoldne tekmo koscev. Tekmovalni prostor tik ob državni cesti na travniku gospe Brezenškove. Vsi prijatelji kmečkega dela vljudno vabljeni!

ŠOŠTANJ. Na zadnji seji Obrtne zadruge oblačilnih strok so se med drugim vršile tudi volitve v šolske odbore obrtnih nadaljevalnih šol. Izvoljeni so bili: Kosí Vinko in Kodrun Baltazar (za Šoštanj), Tajnšek Matevž in Obu Josip (za Velenje) ter Piliš Anton in Goričnik Josip (za Šmartno ob Paki).

KAPLA PRI VRANSKEM. Izredni občni zbor Gostilničarske zadruge za vranski okraj v Braslovčah se je vršil prejšnji teden v gostilni gosp. Kumra v Kapli. Reševale so se razne stanovske zadeve, a glavna točka dnevnega reda je bilo znižanje cen pivu za 200 Din pri hektolitru. Odobren je bil proti enemu glasu naslednji predlog: «Odobravamo postopanje svojih stanovskih tovarišev iz Savske banovine ter se zavezemo s

podpis, da ne bomo točili piva, ko se najavi tozadevni bojkot v Dravski banovini.»

PLANICA PRI FRAMU. (Smrtna kosa.) Dne 6. t. m. je v splošni bolnici v Mariboru nena doma umrl sin tukajšnjega posestnika g. Avgust Hojník. Imel je rano na želodcu. Naš Kovačnikov Gustl je bil tih, miren, skrben in delaven fant, najboljša opora svojemu očetu. Vsi, ki smo ga poznali, smo ga imeli radi in tudi vsi žalujemo s starši, brati in sestrami za njim. Počivaj mirno, dragi Gustl! Staršem in sorodnikom naše najsrčnejše sožalje!

SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH. Naša občinska cesta je v skrajno slabem stanju, kateremu pri nas ni lahko odpomoči, ker je podlaga ilovnata, gramoz pa je zelo oddaljen in je dovoz združen s težkočami, med katere spadajo tudi veliki stroški. Kljub tem dejstvom bi se morale zasuti z gramozom vsaj največje kotanje, ki se ob deževju izpremenijo v blatna jezera, ob lepem vremenu pa ovirajo promet. Do sedaj so metali v te cestne kotanje obcestno travo, listje, smrečje in smeti; zaradi tega imamo na občinski cesti pravcate kompostne jame. Prosimo občinski odbor, da to kvarno postopanje zabrani, obenem pa naj poskrbi, da se cesta, kolikor je mogoče, izravna, in sicer z gramozom. Prosimo tudi, da se odstrani posekana hruška nad Gregorčevo hišo, ker ovira promet.

RADOSLAVCI PRI MALI NEDELJI. (Smrtna kosa.) Zapustil nas je za večno vzorni posestnik in gospodar g. Martin Korosak iz Radoslavcev. Na zadnji poti so ga spremlili med številnim občinstvom tudi radoslavski gasilci. Bodi mu zemljica lahka, preostalim naše sožalje!

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. (Smrtna kosa.) Na Grabah je umrl daleč okrog znani krojaški mojster g. Ferenc. Bodi mu ohranjen blag spomin!

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Pred dvema letoma ustanovljeno Sokolsko društvo je imelo v nedeljo 11. t. m. veliko akademijo v posojilnični dvorani. Obisk je bil lep, posebno številno je posetilo prireditev domače kmetjsko ljudstvo kljub zlohotni gonji od gotove strani. Seveda je bilo zastopano v častnem številu tudi Sokolstvo od Maribora do Ljutomera in Beltincev preko Mure.

Soteščan:

Grob ljubezni

Povest iz vaškega življenja.

(Dalje.)

«Kdo bi bil mislil, da so na Cvetežu taki ljudje», se je pričel meniti. «Grši ko tolovaji.»

«Od drugod se je priklatil», mu je Jernej hladno odvrnil. «Ubijalcev ni na Cvetežu...»

«Bog daj, da bi jih res ne bilo. Nekdo pa je le moral biti... Kol so našli zraven mrliča...»

«Hm, čudno. Kdo naj bi bil? Pa ga niso že prijeli?»

«Pravijo, da bo kak domačin. Tavželjeva Minka ga pozna, od žalosti pa ni mogla govoriti. Kadar pride komisija, bo zaslišana in tedaj ga bo izdala.»

«Deklini se je sanjalo...» Jerneja je nekaj siloma dvignilo, vstal je in zopet sedel, nikjer ni imel obstanka. Zdaj mora pritisniti na Tavželja, naj čuva, kaj bo izpovedala hči, ako noče samemu sebi škodovati.

Bilo pa je prepozno. Prispela je uradna komisija: sodni izvedenec, zdravnik in orožniki. Pričela se je preiskava, vaščani so se morali odstraniti. Brinjarjeva Cilka je odšla po Tavželjevo Minko.

Jernej je bil v škripcih, vzlic svoji iznajdljivosti si ni znal pomagati. Ni se upal oditi k sosedu, bal se je srečanja z Minko, ki bi ga bila javno obdolžila. Res mu ne more dokazati, a sosedje bodo zagnali hrup ter ga smatrali za ubijalca.

Po ogledu mrliča je odšla komisija na mesto, kjer so našli mrtvega Albina. Tam je že čakala Minka in mnogo radovednih vaščanov. Bila je zaslišana, sodnik in orožniki so zapisovali.

Za njo je izpovedal Mihec, v kakšnem stanju je našel mrliča. Albin je ležal na hrbtu z razprostrtimi rokami; zraven njega je videl kol, kakršne rabijo vozniki pri nakladanju hlovdov. Drugih pomembnih znakov pa ni bilo opaziti.

Oblastvo se je najprej zanimalo za Tavželja, o katerem je bilo znano, da je bil Albinov sovražnik. Ob usodnem času pa je bil doma, kar so potrdili tudi sosedje ter ga oprostili težke krivde.

«Imel pa je še drugega sovražnika», je povedala Minka. «Njega primite, on ga ima na vesti...»

«Kdo?» je vprašal sodnik in pripravil list za nove podatke. Sosedje so nestrpnost pričakovali groznega razkritja.

«Hostarjev Jernej ga ni mogel trpeti», je jokaje nadaljevala. «Povsod mu je bil za petami.»

«Jernej ga ni», se je Hostar potegnil za sina. «Bos je odšel spat, na to bom prisegel. O kakem nespornem mi ni nikoli omenil.»

«Pokojni Albin bi marsikaj povedal...» je pripovedovala. «Vem, kako ga je ustavljal na potih in hujskal mojega očeta. Jernej mu je povzročil marsikako grenko uro...»

Orožnik je odšel po Jerneja ter ga privedel na usodno mesto. Začelo se je ostro zasliševanje. Osumljenec ni hotel ničesar priznati. Izpovedal je, da je šel takoj po večerji spat in se sploh vso noč ni genil izpod strehe.

Sodnik je sestavil podroben zapisnik ter ga je glasno prečital. Jernej ga je moral podpisati.

Ze se je veselil prostosti, a ob sklepu je pristopil orožnik ter ga odvedel v imenu zakona.

Na Cvetežu ni bilo človeka, ki bi ne bil trepetal pod vtisom dogodkov. Vsa vas je bila polna žalosti in groze. Pri Brinjarju so objokovali mrtvega edinca na mrliškem odru, Hostar je tulil za osumljenim sinom, Tavželj pa je gledal topo predse in preklinjal svojo zmotno preteklost. Ali bo mogel popraviti, kar je razdejalo njegovo strupeno sovraštvo? V njegovi duši se je oglašala tiha želja po boljšem življenju.

Okrog Jernejeve krivde so se sukale različne govorice. Nekateri so mu prisojali krivdo, drugi pa so ga zagovarjali in opravičevali. Res je bila znana njegova razposajenost, toda tolike hudobnosti mu niso pripisovali. Samo Minka je bila prepričana, da ga je pravično obsodila.

Jernej je ždel v sodnem zaporu in čakal rešitve. V svesti si je bil zločina, toda manjkalo je dokazov, ki bi potrdili obsodbo. Samo Minka ga je obtežila, drugi pa so dvomili ter se umikali pričevanju.

Določena je bila prva razprava. Povabljenih je bilo mnogo prič. Minka bi bila morala imeti prvo besedo. — «Dekle bo odločilo», so menili sosedje. «Njeno pričevanje ga bo pokopalo...»

S hčerjo je bil Tavželj zadnje dni pred razpravo silno prijazen. Kupil ji je novo obleko, vedno je bil pri njej ter se je z njo ljubeznjivo razgovarjal. Večkrat ji je omenil Albina ter ji ga je laskavo pohvalil.

«Ali res misliš, da ga je Jernej?» jo je vprašal nekoč, ko sta sedela sama na vrtu.

«Prav nihče drugi», mu je odgovorila. «Saj veste, kaj je bilo med njima...»

Akademija se je pretvorila v pravo manifestacijo sokolske misli in dela. Program je bil sicer malo preobširen, vendar lep, izbran in točno podan. Bratu načelniku Belcu, sestri načelnici Kurbusovi in bratu Korošaku kakor vsem sodelujočim in domačemu orkestru vse priznanje k lepemu uspehu! Zupno starejšinstvo je zastopal župni podstarosta brat dr. Gorišek iz Št. Lenarta, ki je bil posebno toplo pozdravljan poleg ostalih članov župne uprave. Želimo društvu še mnogo uspehov in le pogumno dalje za Tyršem!

SV. JURIJ POD KUMOM. Ljuba «Domovina», hudo te preganjajo v naših hribih. Ko je umrl tvoj naročnik F. D. pred mesecem dni, so začeli neki ljudje govoriti: «Glejte, prst božji!» Mislili so, da se bomo naročniki «Domovine» sedaj kar ustrašili takih svetohlinskih besed, ki jih govore hudobni ljudje, ter odpovedali list. Radi bi vedeli, kje dobijo bolezen naročniki «Domoljuba», da jim smrt tudi ne prizanese. Le naprej z našo preljubo «Domovino»!

OSLUŠEVCI. Na pobudo občine Cvetkovci se je te dni vršil komisijonalni ogled v svrhu zgradbe tovarne postaje. Ljubljansko železniško direkcijo so zastopali gg. Deržič, Hojs, inž. Müller in inž. Urbančič, sresko načelstvo v Ptujju g. dr. Bratina ter pooblaščenca zainteresiranih občin z g. Joškom Lahom na čelu. Le-ta je navzočne v imenu občine pozdravil, poudarjajoč, da ni namen samo paradirati s komisijami, temveč v resnici stavljeni cilj doseči. Izrazil je tudi željo, naj zahteve železniške uprave ne bi bile pretirane, ampak omejene na res neobhodno potrebno. Po drugi strani pa je apeliral na zastopnike občin, naj se zavedajo, da brez žrtev ni uspeha in da se brez primernih prispevkov zamišljeni načrt ne da izvesti. Predstojnik komisije, g. Deržič, je v svojem odgovoru poudarjal, da je železniška direkcija zadevi naklonjena ter da bo nadrejenemu oblastvu predlagala, da železniška uprava zgradi potreben skladiščni tir, dočim bi odkup zemljišča, skladišče, klančina in stanovanjsko poslopje šli v breme interesentov. Sporni sta bili dve potrebni kretnici za skladiščni tir, katerih železniška direkcija ne more obljubiti, poskušala pa bo nadrejenemu oblastvu predlagati, da se tudi to dostavi brez plačila interesentov. Proračuna sičter še nimamo. Četudi vzamemo ti

kretnici v breme interesentov, ne bi proračun presegal 300.000 dinarjev, pri čemer se vpošteva, da interesenti izvrše na njih odpadajoča dela v lastni režiji. Znesek je sicer precejšen; ako pa se oziramo na dejstvo, da je na zadevi zainteresiranih 20 občin in če bodo vsi pokazali potrebno razumevanje, je zadeva lahko in gladko izvršljiva. Zal pa se je že pri komisiji ugotovilo, da nekatere občine kljub vabilu sploh niso določile svojih zastopnikov, neki sicer navzočni župan pa ga je pihnil z ugotovitvijo, da tega in teh stroškov ni treba, saj so nekaj celo v Gradec vozili z vozom. Takim ljudem kaj dopovedati je prazno delo. Kljub temu pa bo domača občina akcijo nadaljevala in jo bo tudi izvedla, ker je, hvala Bogu, tudi takih ljudi, ki imajo za to pravilno razumevanje, kar je zlasti pokazal zavrčki dekan g. Podvinski z županom in svetovalcem zavrčke občine. Prav tako tudi večina drugih županov in zastopnikov. Za one občine pa, katere so v resnici na zadevi zainteresirane, a sedaj, ko se govori o stroških in plačilu, nočejo o tem ničesar slišati, vkljub temu pa bi pozneje novoustanovljeno postajo uporabljale, naj se uvede potem posebna pristojbina za došlo in odpravljenno blago, zakaj ne gre, da bi samo eni prispevali, drugi pa imeli ugodnosti brez pare prispevka, kakor je bil primer pri gradbi postajališča.

GOSPODARSTVO

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Cene na domačih tržiščih brez bistvenih sprememb. Na zadnjem dunajskem govejem sejmu se je prvovrstno blago malo pocenilo. Goved iz Jugoslavije je bilo na zadnjem dunajskem sejmu le 69.

ZITO. Po porastu cen na svetovnem trgu je sledilo malo znižanje. Na ljubljanski blagovni borzi 19. t. m. so ob čvrstem razpoloženju ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenice, baško, po 237,5 do 255 Din, turščice, baško, za takojšnjo dobavo, po 135 do 137,50 Din, moko «0» po 400 do 405 Din.

HMEJLJ. Na nürnberškem trgu se je naenkrat pojavilo živahno povpraševanje po hmelju. Cene se sicer niso dvignile, vendar pa kupci manj gledajo na barvo in kakovost. Prvovrstni savinjski hmelj se je trgoval tam po 6,75 do 8,10 Din, srednjevrstni pa po 5,40 do 5,90 Din za 1 kilogram.

JAJCA. V inozemstvu so se cene jajcem ponekod dvignile. Pri nas se nakupna cena giblje okrog 82,50 pare za komad.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški blagovni borzi smo dobili zadnje dni v valutah:

1 dolar za 56,20 do 56,40 Din;

v devizah (19. t. m.):

100 avstrijskih šilingov za 797,74 do 800,74 Din;

100 nemških mark za 1350,50 do 1353,50 Din.

100 madžarskih pengov za 988,37 do 991,37 Din;

100 italijanskih lir za 296,02 do 298,02 Din.

1 dolar za 56,46 do 56,66 Din;

100 francoskih frankov za 221,33 do 223,33 Din;

100 češkoslovaških kron za 167,60 do 168,40 Din.

Vojna škoda se je trgovala dne 19. t. m. po 427,50 Din, investicijsko posojilo pa po 88 Din.

Sejmi

25. maja: Mengeš, Št. Gotard pri Trojanah, Mala gora, Radeče, Sv. Urban pri Ptujju.

26. maja: Vrhnika, Svetina.

30. maja: Dolenja vas pri Kočevju, žužemberk.

31. maja: Boštanj, Kostanjevica, Mirna.

DOMAČE NOVOSTI

* Nj. Vel. kralj Aleksander je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo obeh letošnjih glavnih prireditelj Ljubljanskega velesejma: X. mednarodnega jubilejnega vzorčnega velesejma od 29. t. m. do 9. junija in vsedravnega gozdarsko-lovske razstave, ki bo od 31. avgusta do 15. septembra.

«Meni ni nikoli omenil, zato bi rekel, da je nedolžen...»

«Hujskal vas je, nikar ne tajite. Vedno ga je nadlegoval in vznemirjal, zbadal in preganjal.»

«To je nedolžna fantovska zabava. Udaril ga pa ni, tako daleč se ni izpozabil.»

«Videla ga nisem, toda...»

«Nihče ga ni videl ter mu tudi ne more dokazati. Sodbe pa so lahko prazne in krivične...»

«Ubil ga je — zaradi mene... Srce mi poka od žalosti, kadar se domislim...»

«Minka, ni prav, ako mu delaš krivico...»

«Priseči ne morem... Bil pa ni nihče drugi.»

«Pa tudi namigovati ne smeš, ako nisi pričana...»

«Vsevedni ga bo sodil. Gorje mu, ako ima na vesti tako hudobijo...»

Tavžlju se ni posrečilo predugačiti hčerinega mnenja. Nekoliko jo je pač upognil — toliko, da je nehala z gotovostjo trditi. Tudi na sodišču je tako izpovedala, kar je obdolženca popolnoma razbremenilo.

Zaradi pomanjkanja dokazov je bilo proti Jerneju ustavljeno kazensko postopanje. Prebivalstvo na Cvetežu se je pomirilo v zavesti, da ni ubijalca med domačini. Iskali so ga v okolici in drugod, tudi orožniki so še vedno poizvedovali. Govorilo se je o tem in o onem, vse govorice pa so bile brez prave podlage.

«Čudno, da se nič ne izve», so ljudje zmajevali z rameni. «Tak zločin, pa se tako brez sledi zakrije...»

Izkušeni možje pa so sklepali: «Vse bo še prišlo na dan...»

«Jernej se je izmuznil», so vaščani potihoma šušljali. «Tudi Tavžlju niso mogli do živega...»

«Starec se je nekam spreobrnil», so trdile sosede. «Nič več ne kriči in ne razsaja...»

«Sčasom se bo še z Brinjarjem pobotal. Smrt ga je spremenila...»

«Brinjar mu ne bo nikoli pozabil, ker je prepričan, da je Tavželj kriv uboja. Glasno si sicer ne upa povedati tega, zato pa potihoma premišlja...»

«Čudno je, čudno», so majali z glavami. «Ali Jernej ali Tavželj — kdo je ubijalec? Oba sta bila osumljena, a nič jima niso mogli dokazati.»

Pomladi, čim je odlezel sneg, je dal Brinjar postaviti spomenik na mestu, kjer je izdihnil njegov edinec. Prispevali so tudi vaščani, ki so že prej nameravali okrasiti vasico z lično kapelico. Zastonj so vozili kamenje in opeko ter pomagali zidarjem. Kapelica je bila posvečena žalostni materi božji, spredaj je bila vzdana spominska plošča s kratkim opisom nezgode.

Tako je bil na Cvetežu ovekovečen spomin na Albina — žrtev neznanega ubijalca. Vzlic temu pa so pešale govorice o zločinu: ljudje so se privadili znamenja — neme priče strašnega dogodka.

Minka ni šla nikdar brez solze mimo njega. Vselej se je spomnila svojega zaročenca in pomolila za njegovo dušo. Gredica ob kapelici jo je spominjala groba njene prve ljubezni. Tu je pokopana njena mladost in njena sreča.

VI.

Slaba vest je kakor črv, ki zbadal in gloda brez miru in počitka. Najde vsak nedostatek, vsako skrito dejanje. Kogar se loti, temu ne prizanese.

To je izkusil Tavželj, kateremu je ležal uboj kakor svinec na trpečem srcu. Prej je porasel za

vsako malenkost, zdaj pa je moral molčati ob nasprotnici, ki ga je neprenehoma grajala. Vest mu je neprestano očitala, da je sokriv uboja zaradi strupenega sovraštva, ki je zahtevalo strašne posledice.

Bolj kot nekdanj Albina je zasovražil ubijalca, ta pa se ga je držal kakor s kleščami ter se ni dal odgnati. Nesrečnik je zadušil svojo vest in zahteval novo žrtev.

Kmalu po vrnitvi iz zapora se mu je približal kakor izkušnjavec, češ, da se bosta nekaj važnega pomenila. Slediti mu je moral proti gozdu, zakaj nevarno je bilo, da bi ju kdo poslušal. Ko sta dospela v samoto, sta se začela potihoma pomenkovati.

«Lepo si se izmazal», mu je starec oponesel. «Vislicam si ušel, lahko si hvaležen...»

«Tako ne govorite z menoj», mu je prepovedal. «Jaz sem lahko vaš tožnik, pa tudi rešilec.»

Mož se je ustrašil. Prej je bil Jernej vedno sladak, zdaj pa je robot in osoren. Odkod ta nenadna sprememba?

«Ubiti človeka ni kar tako», se mu je zbadljivo rogala. «Zal ti je, seveda.»

«Ali me sodite po sebi? Kdo pa je kriv? Kdo me je nagovarjal?»

«Kdaj sem ti rekel, da ga udari s kolom kakor zverino...»

«Silili ste me, naj prepričim poroko... Vrag mi je ponudil kol in pošepnil, naj udarim...»

«Za grmom si ga čakal. Kakor razbojnik.»

«Molčite», pravim. «Ako pride na dan, sva izgubljena.»

«Sam si ga ubil. Ne vpletaj me v svoje dejanje.»

(Dalje prihodnjič.)

Žrebanje v drž. raz. loteriji

Dne 12. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— št. 89.152

Din 500.— št.: 1876, 1880, 8033, 8048, 13.890, 16.050, 16.062, 16.088, 17.956, 17.979, 19.126, 19.145, 19.199, 27.730, 27.752, 27.745, 27.760, 27.793, 29.223, 29.223, 29.240, 34.178, 35.386, 36.690, 37.763, 37.786, 38.115, 38.132, 38.135, 38.180, 39.540, 46.636, 46.648, 46.651, 46.659, 46.663, 46.669, 47.430, 47.456, 48.333, 48.363, 49.425, 56.047, 56.050, 57.342, 57.374, 58.854, 58.867, 58.872, 59.564, 59.573, 66.440, 67.514, 67.575, 68.720, 68.723, 68.727, 68.765, 68.770, 69.119, 69.186, 69.424, 69.451, 69.458, 69.469, 69.485, 73.782, 73.978, 75.053, 75.110, 75.139, 76.655, 77.216, 77.227, 77.236, 77.242, 77.366, 77.377, 78.055, 78.096, 84.185, 86.928, 86.959, 86.968, 86.995, 87.201, 87.251, 87.260, 87.934, 89.109, 89.114, 91.348, 96.615, 96.628, 96.638, 96.812, 96.829, 98.178, 98.951, 98.953, 98.970, 98.978, 98.996, 98.999.

Žrebanje dne 13. maja:

Din 4000.— št. 87.252.

Din 2000.— št. 38.134, 96.836.

Din 500.— št.: 1889, 8005, 8009, 8016, 8032, 8044, 9723, 9732, 9736, 9738, 9766, 13.859, 13.878, 13.881, 13.896, 16.087, 16.100, 17.923, 17.946, 18.000, 19.120, 19.137, 19.161, 19.164, 27.714, 27.794, 29.205, 29.215, 29.279, 35.362, 36.611, 37.772, 38.184, 38.199, 39.506, 39.582, 39.598, 42.974, 44.140, 44.143, 47.401, 47.411, 49.404, 49.405, 49.421, 49.497, 56.011, 56.032, 56.038, 56.073, 56.083, 56.097, 57.352, 58.849, 58.869, 59.509, 59.525, 59.562, 66.401, 66.403, 66.427, 67.518, 68.734, 68.757, 69.194, 69.433, 69.478, 72.067, 73.767, 73.788, 73.975, 75.063, 76.607, 76.623, 77.218, 77.239, 77.272, 77.300, 77.359, 77.368, 78.011, 78.027, 78.040, 78.041, 78.062, 82.458, 82.495, 86.917, 86.943, 86.986, 87.259, 87.280, 87.284, 87.954, 87.977, 87.980, 89.129, 89.149, 89.156, 89.188, 96.635, 96.629, 96.662, 96.679, 96.691, 96.801, 96.858, 96.879, 96.883, 96.896, 98.107, 98.195, 98.950, 98.966, 98.975, 98.993.

Dne 14. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— št.: 33.782, 33.796, 44.141, 48.368, 77.253, 86.936

Din 500.— št.: 1873, 8043, 8045, 8078, 9708, 9744, 9768, 9781, 9782, 16.005, 16.079, 17.938, 17.952, 19.113, 19.129, 27.715, 27.750, 27.777, 29.243, 29.249, 29.258, 33.780, 35.354, 36.687, 37.746, 37.778, 37.780, 37.795, 37.796, 38.124, 39.524, 39.529, 39.579, 39.590, 44.111, 44.129, 46.621, 46.647, 46.671, 46.691, 47.432, 48.316, 48.328, 48.346, 48.351, 48.352, 49.409, 49.434, 56.005, 56.033, 56.043, 57.349, 57.370, 58.833, 58.846, 58.848, 59.538, 66.416, 66.437, 66.449, 67.510, 67.588, 67.600, 68.706, 69.110, 69.126, 69.187, 69.435, 69.455, 69.463, 75.003, 75.113, 75.163, 75.176, 75.194, 76.693, 77.201, 77.223, 77.226, 77.301, 77.306, 77.364, 77.384, 77.396, 78.036, 78.058, 78.058, 78.080, 78.082, 82.473, 86.965, 86.958, 87.816, 87.854, 87.959, 87.963, 89.107, 89.111, 89.140, 89.165, 91.327, 96.645, 96.692, 96.819, 96.881, 98.130, 98.145, 98.177, 98.181, 98.190, 98.918, 98.932, 98.949, 98.973.

Dne 16. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 4000 št. 69.165.

Din 1000 št. 66.456, 77.298, 86.972, 89.160,

Din 500 št.: 1.891, 8.046, 8.079, 9.739, 9.077, 13.860, 16.036, 16.073, 16.083, 16.094, 17.909, 17.978, 17.994, 27.733, 27.744, 27.748, 29.269, 33.762, 33.786, 34.159, 35.351, 35.384, 36.623, 36.625, 36.640, 36.644, 36.697, 37.701, 38.125, 38.167, 38.176, 38.192, 39.591, 42.963, 42.998, 44.132, 44.148, 46.608, 47.408, 47.473, 48.319, 48.326, 48.341, 48.379, 48.383, 49.408, 49.432, 56.013, 56.015, 56.023, 56.028, 56.053, 57.345, 57.346, 58.803, 58.815, 58.857, 58.868, 59.502, 59.508, 59.533, 59.544, 59.552, 59.583, 66.405, 66.410, 66.420, 66.433, 66.439, 66.463, 66.465, 66.478, 67.509, 67.554, 69.109, 69.427, 69.464, 69.473, 72.058, 72.098, 73.766, 73.775, 73.789, 73.983, 75.004, 75.020, 75.065, 75.073, 75.081, 75.125, 76.652, 76.677, 77.231, 77.247, 77.249, 77.256, 77.268, 77.295, 77.360, 77.380, 78.076, 82.464, 77.340, 84.162, 87.253, 87.257, 87.918, 87.947, 87.962, 87.995, 87.849, 87.893, 89.123, 89.134, 89.141, 91.321, 96.644, 96.657, 96.805, 96.837, 96.848, 96.867, 98.924, 98.946, 98.964.

Žrebanje bo trajalo do 2. junija t. l. in se bo vršilo vsak dan.

Onim, ki so bile srečke izžrebane za mal dobiček, bomo izžrebane srečke zamenjali za neizžrebane, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobitke. To pa le toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na zalogi. Izžrebane srečke nam je takoj vposlati.

Do 2. junija bodo izžrebani še sledeči večji dobitki in premije: 2 po 1.200.000 Din, 2 po 500.000, 2 po 400.000, 2 po 300.000, 2 po 80.000, 2 po 50.000, 8 po 40.000, 26 po 30.000, 24 po 20.000, 62 po 10.000, 178 po 4000, 1298 po 2000 Din ter več tisoč dobitkov po 500 Din.

Zadružna hranilnica, Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

* **Pogodba o zaščiti naših izseljencev v Franciji.** Vprašanje zaščite naših delavcev v Franciji je bilo v ministertvu za zunanje zadeve v Beogradu zadnje dni zopet predmet razgovorov in so bila pogajanja med zastopniki republike Francije in kraljevine Jugoslavije končana. Sporazumno je bil sestavljen besedilo načrta pogodbe, ki bo predloženo obema vladama v odobritev. S to pogodbo se urede vsa vprašanja, ki zanimajo delavce obeh držav, posebno način njihovega zaposlenja, njihove zaščite, zavarovanja in javne pomoči.

* **Premestitev puškarske šole iz Kranja v Užice.** Minister za trgovino in industrijo je podpisal odlok, s katerim se premešča puškarska šola iz Kranja v Užice. Z istim odlokom se v

Kranju otvori državna strokovna tekstilna (tkaninska) šola, ki bo služila izobrazbi mladine za razne tkaninske panoge.

* **Vsem, ki se hočejo izseliti v inozemstvo.** Izseljeniški nadzornik v Ljubljani javlja, da je izseljeniški komisariat v Zagrebu v zadnjem času ugotovil, da se selijo iz Dravske banovine ljudje, ki bi se lahko zaposlili doma ter imeli doma svojo ekstsistenco. Ako bi ostali doma, bi preprečevali nazadovanje kmetijskega gospodarstva, medtem pa v inozemstvu večinoma propadejo, ker ne najdejo primernega zaslužka. Izseljevanje bo v bodoče zato dovoljeno le v primeru dokazane nezaposlenosti in pa proti potrdilu, da prosilec za potni list doma ne najde dela. Obenem mora prosilec doprinesti dokaz, da mu je v deželi, kamor

se namerava izseliti, preskrbljeno delo s primeranim zaslužkom.

* **Veliko obrtniško zborovanje** bo 8. junija ob 10. dopoldne v Narodnem domu v Brežicah ob priliki proslave 10letnice obstoja tamošnjega Obrtniškega društva. Na dnevnem redu bodo važne obrtne zadeve. Obenem bo tudi obrtna razstava, ki bo trajala od 7. do 9. junija. Za polovično vožnjo se je zaprosilo. Tovariši, zavedajte se svojega stanu in se polnoštevilno udeležite te prireditve!

* **Smrt zaslužnega duhovnika.** V četrtek dne 15. t. m. je umrl v Kozjem dekan g. Marko Tomazič, rodom iz Ljutomera. Pokojnik je bil znan po svoji narodni zavednosti in značajnosti. Ze kot kaplan se je odlično udeleževal v takrat nemškutarskih Konjicah. Odtod je prišel kot župnik v Pilštanj in dobil nato bližnjo dekanijo Kozje, ki jo je opravljal do svoje smrti. Dekanija v Kozjem je bila hram prave slovenske gostoljubnosti, zakaj ni ga bilo skoro človeka, ki pri posetu v Kozjem ni bil gost dekanove hiše. Med balkansko vojno je z živo besedo v pridigah med kmečkim ljudstvom budil narodno zavest, razlagal pomen teh bojev za Jugoslovane in javno pozival k zbirkam v blagu in denarju za bratsko srbsko vojsko. Med vojno je bil trn v očeh črnopolte gosposke in vpisan v seznam politično nezanesljivih oseb. Nevenljive zasluge si je pridobil na gospodarskem polju za revni in od prometa odrezani kozjanski okraj. Njega življenjsko delo je cesta Pilštanj—Prevorje—Sv. Jurij ob južni železnici, po kateri je Kozje zvezano najudobneje s svetom in po kateri vozi danes redno avtobus Celje—Kozje—Podsreda. Bodi zaslužnemu pokojniku ohranjen časten spomin!

* **Prvi novi Sokolski dom Sokola kraljevine Jugoslavije** so zgradili v Rušah ter bo slovesno otvorjen 29. t. m. Pri tej priliki bo v Rušah delni župni zlet mariborske sokolske župe.

* **Sanatorij za železničarje**, ki bolehajo za pljučnim boleznimi, zgradijo na Gorenjskem. Gre še za odločitev med naslednjimi kraji: v gozdu blizu Gorij pri Bledu, pri Sv. Neži nad Tržičem in pri Bohinjski Bistrici. Zgrajen bo v višini 600 m ter je določen zanj izdatek tri in pol milijona dinarjev.

* **Posledice zastoja v tekstilni industriji.** Nedavno je odpuštila Mauthnerjeva predilnica v Litiji večje število delavcev, sedaj nam pa poročajo, da je tudi sestrška tvrdka Mauthnerjeva tkalnica v St. Pavlu pri Preboldu odpuštila že 48 delavcev. Čuje se, da nadaljnji odpusti še sledijo. Z odpusti delavstva se pričnejo za vso okolico hudi časi, saj so bili delavci večinoma domačini, ki nimajo drugih dohodkov. Te dni je tudi tekstilna tvornica Doctor in drug v Mariboru omejila obrat za en dan v tednu.

* **50. redni občini zbor Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice, r. z. z. n. z. v Ljubljani**, se je vršil 15. t. m. Prihodnje leto slavi zavod svojo petdesetletnico. To je najstarejši slovenski denarni zavod v Ljubljani in največji zavod svoje- ga ustroja v naši državi. Iz poročila ravnateljstva posnemamo naslednje: Upravno premoženje je doseglo 200.335.526-77 Din. Hranilne vloge so se zvišale v preteklem letu za okroglo 20.000.000 Din in so izkazovale ob sklepu leta 1929. 191.875.756 Din 68 p. Posojila so se dvignila na 160.160.731 Din 90 p ter prirasla v lanskem letu za okroglo 10.000.000 Din. Povpraševanje po kreditih je med letom kakor pri vseh domačih denarnih zavodih popuščalo, zaradi česar se je stalno dvigala vsota razpoložljivih sredstev. Po pripisu dotacij iz čistega dobička po 554.716-10 Din so se povišali skupni rezervni zakladi na častno vsoto 8.148.282-99 Din.

* **Jugoslovanski izseljenci v Novi Zelandiji.** V Zagreb je nedavno prispel naš jugoslovanski rojak Marin Simič in podal izseljeniškem komisariatu poročilo o razmerah v Novi Zelandiji. Jugoslovenov je v Novi Zelandiji približno 3000, ki so pa slabo organizirani, ker žive raztreseno in nikjer v večjem številu. Dela v Novi Zelandiji je dosti, ker država zaposluje v svojih podjetjih mnogo delovnih moči. Mnogo priseljencev

najde delo tudi na farmah, ker je Nova Zelandija pretežno kmetijska dežela. Za osemurno delo dobivajo boljši delavci po 14, a slabši po 12 šillingov.

*** Važno za vinogradnike.** Zaradi izprememb trošarinskega zakona smejo lastniki vinogradov ki se nahajajo izven občin, v katerih imajo vinograde, prevažati vino iz vinogradov na svoj dom trošarine prosto za lastno uporabo ne več kakor 100 litrov mesečno, in še to le po predhodnem odobrenju pristojne finančne direkcije. Vinogradniki, ki imajo vinograde izven občine svojega bivališča in ki žele prevažati vino (ne grozdje ali vinski mošt, kar je itak prosto plačanja državne trošarine in doklad pri prevažanju na svoj dom in tudi pri nadaljnji uporabi) po 1. septembru t. l. za lastno uporabo na svoj dom, morajo ves pridelek vina (ne vinskega mošta) najkasneje do 20. novembra vsakega leta prijaviti pri pristojnem oddelku finančne kontrole kakor tudi kraj, kjer to vino shranjujejo. Razen tega morajo vložiti tudi pismene, s 5 Din kolkovane prošnje pri pristojnih oddelkih finančnih kontrol, naslovljene na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, za izdajo dovoljenja, da smejo prevažati vsak mesec gotove količine vina (največ 100 litrov) na svoj dom za lastno uporabo brez plačila državne trošarine in ostalih doklad.

*** Prva otvoritev doma Sokola kraljevine Jugoslavije** bo 1. junija v Sevnici. Z otvoritvijo bo združen tudi okrožni zlet vseh posavskih sokolskih društev. Razen vseh vrst telovadcev bo nastopila na okrožnem zletu tudi vojska.

*** Predčasno sekanje orhovih dreves.** Po nalogu ministrstva za kmetijstvo in kr. banske uprave se opozarja prebivalstvo na to, da dobrih in zdravih orehovih debel nikar ne poseka, ker se s tem napravi velika škoda. Nasprotno se priporoča v primernih legah zasaditi orehova drevesa dobrih vrst trgovske vrednosti.

*** Grški trgovci nas obiščejo.** V začetku prihodnjega meseca prispe v Slovenijo skupina 50 grških trgovcev, ki si bodo ogledali naše tovarne in podjetja ter krasote naših planin.

*** Po petnajstih letih se je oglasil iz Sibirije** Ivan Pavlin iz Ravnice nad Grgarjem na Goriškem. Iz pisma, katero so prejeli njegovi starši, je razvidno, da pisec še nič ne ve, da je prišla gorška dežela pod italijansko oblast.

*** Nova podzemna jama.** Posestnik Ivan Nose iz Gaberja pod Gorjanci je kopal vodnjak in se mu je pri tem na njegovo največje začudenje odprla jama, dolga 18 in široka 10 metrov. V jami je našel krasne kristalno čiste kapnike zelo lepih oblik. Nosetova jama je že druga, ki je bila odkrita v zadnjem času v tukajšnji okolici. Prva je bila odkrita v Stranski vasi, kjer je malo jezerce.

*** Ustanovitev Društva trgovcev s sadjem v Mariboru.** Na inicijativo Gremija trgovcev za Maribor okolico se je vršil v soboto sestanek sadnih trgovcev Slovenije, katerega so le udeležili skoro vsi interesirani sadni trgovci. Po dolgi stvarni debati se je izvolil širši pripravljalni odbor, ki ima pooblastilo, da pripravi zadevna pravila in skliče v kratkem času ustanovni občni zbor. Društva sadnih trgovcev v Mariboru. Naloga tega društva bo, pospeševati strogo solidno sadno trgovino in kupčijo s štajerskim sadjem, pobijati nereelno sadno trgovino, stopiti v stik z oblastvi in sadjarji, podati sadjarjem smernice za bodočnost in jih poučiti o vrstah, za katere se interesira svetovna trgovina. Sadjarstvo bi lahko bilo

med tistimi kmetijskimi panogami v Sloveniji, ki so dobičkanosne. Društvo ima na razpolago stare in izkušene trgovce, ki imajo dobre zveze. Kdor hoče biti član društva, naj po pismenem potu prijavi svoj pristop na zgorajšnji naslov, Vetrinjska ulica 4, Maribor. Ustanovni občni zbor se bo pravočasno objavil v listih.

*** Zatiranje plevla in grmovja ob železniških progah in cestah** je odredil g. minister za kmetijstvo na osnovi predpisov zakona o zatiranju rastlinskih škodljivcev in boleznih. Ljudstvo se opozarja, da vsa taka zemljišča očisti in dovede v primerno kulturno stanje, ker se bo sicer moralo strogo postopati po kazenskih odredbah omenjenega zakona.

*** Razstava kunccev in perutnine.** Za časa letošnje jubilejne velesesejske prireditve v Ljubljani priredi perutninarški in kuncerejski odsek Kmetijske družbe skupno z upravo velesesja v posebnem oddelku velesesejskega prostora veliko razstavo plemenskih kunccev in raznovrstne perutnine. Pozivamo vse prijatelje in gojitelje perutninarstva in kuncereje, da se takoj prijavijo kot razstavjalci na razstavi. Uprava velesesja je preskrbela veliko število velikih, svetlih in zračnih razstavnih kletk, kamor se bodo namestile male živali. Pojasnila dajeta Kmetijska družba in velesesejski urad.

*** Reševalec otroka utonil.** Te dni zvečer je padel iz neznanega povoda v bližini ormoškegi kolodvora osemletni gostilničarjev sinček Stanko Grivec v Dravo. V neposredni bližini se je nahajal 32letni delavec, ki je takoj skočil v Dravo in skušal potapljačnega se dečka rešiti. Deček pa je svojega reševalca zagrabil za vrat, s čimer je izgubil ta ravnotežje. V bližini Zadravčevega mlina se je reševalec skušal okleniti droga, ki je štrlel iz omrežja v vodo, toda po nesrečnem naključju se je drog odlomil ter sta nato oba izginila v Dravinih valovih. Reševalec zapušča ženo in dva otročka.

*** 80letni starček operiran.** V murskosoboški bolnici je bil operiran 82letni Mihael Kūčan iz Sebedovcev. Mož doslej še ni bil nikdar bolan.

*** Strela zanetila požar.** V Bodoncih je udarila ob zadnji nevihti strela v hišo Franca Barboriča ter zanetila požar, ki je vpepelil poslopje to tal. Zgorelo te tudi več glav živine.

*** Žrtev Savinje.** V soboto popoldne je hotel 16letni Feliks Zagoričnik z Malega vrha pri Rečici ob Paki prebresti Savinjo, da bi nadaljeval pot do braslovškega župnišča, kamor je šel po vino za delavce v cerkvenem vinogradu. Slabotni fant pa je zašel v globoko vodo ter se začel potapljati, ker ni znal plavati. Klical je na pomoč, toda slišal ga je samo 14letni deček, ki ga je spremljal do Savinje. Ta mu ni mogel pomagati, ker istotako ni bil več plavanja. Med tem sta sicer prihitela na pomoč iz vinograda dva delavca, toda fant je že izginil v valovih.

*** Kačja nadloga v Beli Krajini.** V Radatovičih je pičil modras ali pa gad delavca Andreja Zoretiča v zgornjo ustnico. Delavec pa je ostal pri življenju, ker je pravočasno poiskal zdravniško pomoč. Te dni pa je pičil gad 17letnega Antona

Bajuka iz Božjakovega, ko je nabiral listje v gozdu, in sicer v levo roko. Prepeljali so ga takoj k zdravniku g. dr. Pavešiču, ki mu je dal injekcijo in žganja s čajem. Ko so ga odpeljali domov, je fant ležal šest ur v nezavesti, nakar se je zopet zavedel. Sedaj je zdrav.

*** Nesrečen padelec s skale.** Dijaku Edvardu Valenčiču iz Celja je spodrsnilo na neki precej visoki skalji na hribu nasproti slapa Palenka ne daleč Tilerjeve kočje v Logarski dolini in si je pri padcu zlomil levo nogo pod kolonom. S tovornim avtomobilom je bil še isti večer prepeljan v celjsko bolnico.

*** V krop je stopil.** V Westnovi tovarni v Gaberju je stopil 27letni delavec Josip Golčar s Polul pri Ce'ju tako nesrečno v posodo vrele vode, da si je popolnoma poparil desno nogo pod kolonom.

*** Nesreča pri delu.** Pri delu v kovačnici se je vedel 24letni kovaški vajenec Franc Valentin iz Vitanja tako nespretno, da je zašel s prstancem in mezincem leve roke v klešče, katere je pomočnik v istem trenutku z vso silo stisnil. Oba prsta sta močno zmečkana.

*** Kožo mu je potegnilo z glave.** 50letni posestnik Alojzij Černoša, doma s Pristave pri Mestinjcu, se je vozil v vinjenem stanju na vozu skozi Podčetrtek. Nenadoma je omahnil in padel z voza. Pri tem pa se je moral nataktni na kak oster predmet, ker je prišel v celjsko bolnico v precej nerodnem stanju. Na polovici glave mu je namreč manjkala koža. Rano so mu zašili.

*** Jate kobilic v Bosni.** Kobilice so se pojavile te dni v Stolcu in prihajajo v vedno večjih množinah. Tudi v občini Aladinici so opazili tri velike jate. Takoj nato so okoličani iz drugih vasi poročali, da so se tudi pri njih pojavile velike jate kobilic. Pričeli so jih uničevati s petrolejem, toda tega ni bilo dovolj na razpolago. Sedaj je kmetijsko ministrstvo dalo potreben denar, da se lahko boj proti kobilicji nadlogi vodi z večjo odločnostjo in prepreči grozeča škoda.

To je namenjeno ravno Vam!

Ljubljana pustolovski roman znamenitega francoskega pisatelja Julesa Maryja je pričel izhajati v 20. številki (17. maja) zabavnega družinskega tednika «ROMANA». Dobite ga v vseh trafikah za 2 Din, še bolje za Vas pa je, da si ga naročite pri upravi «ROMAN», Ljubljana, Breg št. 10, da ga boste redno prejeli vsako soboto.

To je roman za Vas

in pika!

229

Primerjajte
naše pomladanske plašče, obleke in moške obleke lastnega izdelka z drugimi; kupili boste pri
DRAGO GORUP & Co.
Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 14

Oglejte si

na velesejmu, paviljon «G 536-538»

Diabolo - posnemalnike

ki so **precizni, trpežni in zanesljivi**. Posnemajo smetano najostreje. Stroj teče lahko in mirno ter se da igranje čistiti in sestaviti.

Diabolo - brzoparilnike

ki prištedijo kmetovalcu na denarju in času. To je najpopolnejši aparat te vrste ter je splošno priljubljen. Zato ne sme manjkati v nobenem gospodarstvu.

Diabolo - šivalne stroje

svetovnega slovesa, ki so kot najpopolnejši šivalni stroji najbolj priljubljeni. Zato naj ne manjka v nobeni hiši.

Diabolo.

Diabolo-Separator d. d.

Ljubljana, Poljanska cesta št. 12

* **X. jubilejni velesejem v Ljubljani** bo od 29. t. m. do 9. junija. Z velesejmsko legitimacijo je dovoljen 50odstotni popust na železnici. Najnikdo ne zamudi ogledati si te velike, krasne prireditve, ki presega vse dosedanje. Zlasti opozarjamo na oddelke tkaninskega blaga, usnja, papirja, pohištva, strojev, kmetijskih strojev, moderne higijene, perutnine. Legitimacije se dobe pri Putniku, denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, železniških postajnih blagajnah itd. in direktno od velesejmskega urada.

* **Požar s smrtno žrtvijo.** V Mačkovecu, občina Suhor pri Metliki, je nedavno požar uničil dve poslopji, skedenj in nenaseljeno hišo. Da je bila nesreča še večja, je ogenj zahteval tudi smrtno žrtev. Zaradi hudih opeklin, ki jih je dobila pri požaru, je namreč umrla tudi gospodinja Anka Anceljeva, dočim je gospodar Jakob Ancelj tudi tako opečen, da pol leta ne bo sposoben za delo. Pomoč je tu nujno potrebna, saj ima obitelj osem otrok, ki so izgubili svojo dobro mamico. Usmiljena srca naj pošljejo milodare na županstvo občine Suhor pri Metliki.

* **Smrtna nesreča na cesti.** V soboto proti večeru je posestnik Anton Kokol iz Zg. Dupleka na voznji po nekem klanecu nenadoma padel pod voz in ker so volji dirjali naprej, prišel najprej pod noge volov, nato pa še pod voz, katerega kolesa so mu šla čez glavo in telo. Reševalni oddelek je ponesrečenca nezavestnega prepeljal v mariborsko bolnico, kjer je pa že v nedeljo zjutraj izdihnil, ne da bi prišel k zavesti.

* **Karambol voza in avtomobila.** Na križišču Poljanske in Mesarske ceste v Ljubljani sta predtekli petek zadela drug za drugega tovorni avtomobil, ki ga je šofiral gostilničar France Celinšek iz Mozirja, ter enovprežni mesarski voziček, ki ga je vodil mesarski vajenec Alojzij Škufca iz Šiške. Zaradi trčenja je nastala na avtomobilu precejšnja škoda, še bolj poškodovan pa je bil voziček.

* **Samomor 60letnega čevljarja.** Čevljarji mojster Štefan Vojvoda iz Barvarske ulice v Mariboru je že nekaj dni sem kazal znake duševne pobitosti in zmedenosti. Te dni zvečer pa mu je nenadoma padlo v glavo, da je stekel k Dravi, skočil vanjo in utonil.

* **Osumljena ropa in oproščena.** Pred senatom petorice mariborskega okrožnega sodišča sta sedela dva posestnika iz Radmožancev iz Prekmurja, brata Peter in Karel Büro, prvi star 35, drugi pa 32 let. Obtožena sta bila, da sta napadla kmeta Štefana Somija, ki se je vračal s sejma, ga vrgla na tla in mu s silo vzela iz žepa knjižico s 5000 Din gotovine. Oba obtoženca sta krivdo odločno zanikala in dokazovala po pričah, da sta bila v času, ko je bil Somi napaden in oropan, pri sosedih, kjer sta pomagala ličkati kozuzo. Sodniki se niso mogli prepričati o krivdi in so izrekli oprostilno razsodbo.

* **Mizarske mojstre opozarjamo,** da bodo na letošnjem jubilejnim velesejmu v Ljubljani razstavljeni tudi razni mizarski stroji mnogih večjih znamenitih tovarn.

* **Občinski denar je zase porabil.** Pred mariborskim senatom se je moral zagovarjati 57letni posestnik Peter Skalič iz Lipe pri Beltincih v Prekmurju, obtožen, da je kot gerent občine Lipa porabil 7890 Din 87 p občinskega denarja za lastne potrebe. Obtoženec je izjavil, da ni imel namena občine oškodovati in da hoče škodo poravnati. Obsodilo so ga na šest mesecev strogega zapora in izgubo častnih pravic, vendar pogojno. Kazen se mu je odložila in se mu bo črtala, če v teku leta dni škodo poravnava, kar je mož obljubil.

* **Kačja nadloga ob Savinji.** Pričelo se je z regulacijo že več let raztrganih nasipov ob Savinji na desnem bregu pri grobeliskem mostu. Zaposlenih je 25 delavcev, ki kopljejo, gradijo in zidajo močno škarpo. Delavci pripovedujejo, da so vedno v velikem strahu pred strupenimi kačami. Pri delu naletijo na cela gnezda kačje zalege. Neki delavec je ubil izredno velikega modrasa in mnogo mladičev.

* **Tatvina v Strahloovem gradu v Stari Loki.** Zadnje dni je bil obisk občinstva v Strahloovem gradu zelo živahen. Prav izreden pa je bil obisk v nedeljo, ko se je ljudi na dvorišču, stopnišču in hodnikih kar gnetlo. Priliko je izrabil neznan posetnik, ki je odnesel manjše bodalce in trodelne, zlate krivce, uporabne na priostrenem koncu tudi za pisanje. Dva dni nato je nekdo izmaknil še dve starinski namizni uri.

* **Umorjeno dekle izkopali.** Zdravniška komisija, ki je pregledala Marijo Cavninkovo, ki so jo našli, kakor smo poročali, v gozdu pri Gaberkah blizu Šoštanja, je dognala, da je bila žrtev umorjena z ubodljajem okroglega predmeta v srce. Kot krivec njene smrti se je sam javil sodišču delavec Cehnar, ki je izpovedal, da je usmrtil Marijo le po nesrečnem naključju z revolverjem. Da se dožene resnica, je odredilo celjsko okrožno sodišče, da so po 47 dneh izkopali nesrečno žrtev. Ponovni pregled trupla je nedvomno dognal, da je bila žrtev zabodena. Tako se je izkazala trditve Cehnarja, da jo je po nesreči zadel strel iz samokresa, za neresnično.

* **Zagonetna smrt mladeniča.** V gozdu Tišje nad Reko pri Poljšniku so našli truplo 19letnega mladeniča Franca Lokarja. Orožništvo je uvedlo strogo preiskavo. Smrt mladega fanta je zelo zagonetna. Govorice, ki se širijo naokrog, se nanašajo na dogodke pred osmimi leti. Tedaj so namreč neznan zločinci kmalu po gospodarjevi smrti napadli Lokarjevo hišo ter pri napadu gospodinjjo težko ranili, da je takoj po prevozu v bolnišnico umrla. Nesrečna žena se ni več zavedla in ni mogla ničesar izjaviti o napadalcih. Tudi njen sin Franc je bil od zločincev tako mučen, da je od tedaj bolehal za božjastjo. Ljudstvo je mnenja, da so ga usmrtili sedaj prav isti zlo-

činci, ki so umorili njegovo mater, da bi tako spravili s sveta edino pričo svojih zločinov.

* **Pasja steklina se je pojavila v občini Šmihel-Stopiče.** Neki pes je obrizel tri druge. Te tri so ustrelili, dočim je oni, pri katerem se je pojavila steklina, poginil nekje pri Birčni vasi. Sresko glavarstvo je odredilo kontumac za ves srez.

* **Sleparstvo s starim voznim listkom.** V mariborskem osebnem vlaku je bila aretirana med postajama Grobelno in Celjem komaj 16letna Tilka Kukovičeva, ki je vstopila na Grobelnem v vlak s starim voznim listkom, na katerem je prenaradila datum. Lahkomiselno dekletu se bo moralo zagovarjati pred sodiščem.

* **Dve žrtvi sirovosti.** Pri gasilski veselici pri Sv. Križu pri Jesenicah so se v nedeljo neki gasilci sprli s 25letnim tovarniškim delavcem Albertom Lazarjem, sinom uglednega mizarskega mojstra in posestnika na Savi pri Jesenicah. Lazarja, ki po izjavi prič ni izzval prepira, je nekdo sunil z nožem v levo stran hrbta. Nevarno ranjenega fanta so odvedli domov. — Na Jesenicah blizu kina «Radio» pa se je istega dne dogodil še žalostnejši zločin. Tam okrog je razsajal in nadlegoval ljudi vinjeni Bosanec delavec Omer Kostić iz Bosue. Ko je prispel mimo znani sportnik, večkratni smučarski prvak Gorenjske sokolske župe Vlado Kočar, je navalil tudi na njega ter nenadoma potegnil nož in ga zasadil Kočarju v levi spodnji del trebuha. Vlado Kočar je kmalu nato izdihnil. Pokojnik, sin iz ugledne rodbine ter požrtvovalen sokolski delavec, je bil splošno priljubljen. Podivjanega morilca so aretirali.

* **Skladišče ukradenih koles** je mariborska policija izsledila v stanovanju nekega mariborskega mesarja. Ugotovljeno je doslej, da je mož na debelo kupoval ukradena kolesa, jih predeloval in nato naprej prodajal. Na sled je prišla zadnji policija ob priliki aretacije neke osebe, ki se je vozila z ukradenim kolesom in izdala, od koga je kolo kupila. Posamezni deli raznih ukradenih koles so interesantom na vpogled na policiji v Mariboru v sobi št. 16.

* **V gozdu najdeno kolo.** Marija Jerajeva, 72 let stara mamica iz Zgornje Šiške, je imela v četrtek popoldne opravka v gozdu nad Večno potjo in je našla tam črno pleskano kolo. Stara ženica je kolo odpeljala in ga izročila na stražnici. V gozdu skrito kolo je najbrže spravljal kak tat. Najdeno kolo ima tovarniško številko 401.772.

* **Ribe je lovil, jedel bo pa ričet.** Te dni je v Kotredežu pri Zagorju lovil 17letni Tone S. postarvi in bil zasačen. Fant je z nalovljenimi postarvami urno zbežal pred zakupnikom lova in pričela se je gonja čez Zagorje proti Dolenji vasi. Za fantom je njegov zasledovalec trikrat ustrelil s strašilno pištolo, kar je mladeniča uplašilo, da se je zatekel v neko hišo, kjer ga je zakupnik lova potem ujel. Poklicani orožnik je fanta zapisal v svojo knjižico in ribe izročil lastniku. Zadeva se bo zaključila pri sodišču.

* **Ko se začno krvne cevi poapnjevati,** deluje uporaba naravne «Franc Jožefove» grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok navel krvni. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste «Franc Jožefove» vode, ker odpravi zastajanje v želodnem črevesnem kanalu in leno prebavljavanje ter omili dražljivost živcev. «Franc Jožefova» grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špicerijskih trgovinah.

* **Mnogo gospodinj je mnenja,** da je vseeno, s čim pero. To naziranje je pa popolnoma pogrešno. Vedite, da se še vedno najbolje pere z milom, prav posebno pa s pravim terpetinovem milom **Gazela**. Dobite ga pri vsakem boljšem trgovcu.

* **Razstava pohištva** bo na željo občinstva zopet prirejena na Ljubljanskem jubilejnim velesejmu. Izdelki naših mojstrov so priznani po svoji kakovosti ter po zmernih cenah. Razstavljene bodo kuhinje, spalne in jedilne oprave, nadalje pisarne in drugo od najpreprostejše do najfinejše izdelave. Za svoje izdelke vsak mojster v polnem obsegu jamči.

Praktična iznajdba za kmetovalca.

Neki iznajdljiv kmet, kateremu je bilo dosežanje ročno klepanje s kladivom preveč mučno in mu je vzelo seveda tudi mnogo časa, je skonstruiral aparat, ki omogoča sklepanje kose v dveh do treh minutah najboljše.

Aparat je najenostavneje konstruiran in tako priročen, da z njim lahko klepljejo ženske, mladoletni in celo slepci.

Sam sistem aparata obstoji v tem, da se porine kosa med dve čeljusti, katere jo potom pritiska tako stisnejo, da je sklepana najfineje.

Najbolj bistroumno pri celem aparatu je to, da po vsakem pritisku odskoči tlačni vzvod sam nazaj, kljub temu, da pri celem aparatu ne najdeš niti ene vzmeti. Ravno tako je idealno to, da je aparat z enim samim udarcem kladiva razložen in v par sekundah zopet sestavljen.

Točno delovanje, enostavna konstrukcija in priročnost tega malega «čudeža», ki tehta samo 9 kg, je pravi blagoslov za kmetovalca.

V inozemstvu je že nekaj desetletij teh aparatov v prometu. Izumitelj je ta mali strojček dal v promet pod imenom «Stubaiera» («brzoklepalnik»). Generalno prodajo za Jugoslavijo ima tvrdka Friederik Kratz, d. z o. z., Strazišče pri Kranju št. 41, ki zaradi uvajanja prodaja ta aparat ceneje kot v inozemstvu in daje prospekte in navodila vsem zainteresentom brezplačno, ter bo istega na ljubljanskem velesejmu od 29. maja do 9. junija praktično predvajala, in to v paviljonu «H».

209

ZDRAVSTVO

O SOLNČENJU.

Zadnja desetletja je prišlo solnce pri ljudeh spet do veljave. Danes je tudi meščan prepričan, da lepota ni v bledikavosti, temveč v zdravi zagorelosti.

Kakor pa je solnce vir zdravja, tako moramo tudi s tem zdravilom pametno ravnati, če nečemo trpeti zlih posledic. Slabotni, bleskavi ljudje mislijo, da je baš solnce zanje edino zdravilo, ki ga lahko uporabljajo v največji meri, saj je popolnoma zastoj. Temu pa, žal, ni tako. Čeprav je solnce res vir vsega življenja, se vendar neizmernost tudi pri uporabi solnca bridko maščuje. Zato je treba bolniku, predvsem jetičniku, silne opreznosti pri solnčenju. Brez zdravniškega dovoljenja naj se noben jetičnik ne solni, ker mu utegne baš prekomerno solnčenje poslabšati bolezen. Edino izjemo tvorijo gnojne rane kostne in kožne jetike, pri katerih je tako rekoč edino zdravilo solnce. Rane, ki so kljubovale vsem zdravilom, se prično pod vplivom solnčnih žarkov vidno celiti. Prav tako je zelo koristno, če

solnčimo odprte noge po par ur dnevno, ker na ta ceneni način zelo pospešimo celitev.

Žgoči solnčni žarki povzročijo tudi pri kmetiskih delavcih ob košnji in sušenju sena hude, skeleče opekline. Le-teh se izognemo, če namažemo kožo zjutraj z mašto (vazelino). Kadar pa tega nismo storili ter se koža opeče, da nas skeli in nam ne dá spati, namažemo vneta mesta z masovničnim oljem — če smo si ga bili napravili — ali pa kupimo v lekarni triodstotno pelli-dolovo mazilo. Za male otroke je pa prav dobro, če jih pustimo solnčiti se gole na pogrjnjeni rjuhi v začetku po eno minuto, po enem tednu po tri, pozneje največ do deset minut. To jim dá zdravo zagorelost, jih varuje rahitide ali angleške bolezni ter jim boljša tek.

PREKMURSKI GLASNIK

Skupni pašniki

Dolnja Lendava, maja.

V zadnjem času se po časopisih zopet obravnava vprašanje skupnih pašnikov, ki naj bi se uredili tudi tam, kjer jih sedaj še ni. Od skupnih pašnikov se pričakuje izboljšanje živinoreje in izboljšanje kmetijskega gospodarstva. Nasprotno se zopet poudarja, ako nimamo dobrih, vzornih pašnikov, da je boljše, če jih sploh ni. Ker je vprašanje skupnih urbarijalnih pašnikov v Prekmurju baš sedaj najbolj pereče, je potrebno, da izpregovorimo o njih javno.

Skupne urbarijalne pašnike imajo danes v Prekmurju le nekatere občine v okolici Dolnje Lendave. Urbarijalne zajednice so danes že zelo redke in se smatrajo vobče kot stare, preživele ustanove. Ko se je veleposestniška zemlja dala kmetu v času, ko je kmet postal svoboden, je bil odmerjen obstoječim kmetijam v vasi tudi skupen svet kot skupni urbarijalni pašnik. Vsekakor je bil tak pašnik za tedanje razmere zelo koristen, kajti kmetje so večinoma svojo živino le pasli, in to celo ponoči. Sčasoma pa so se deleži, ki so bili prvotno enaki, obenem z delitvijo kmečkega posestva delili. Z leti je prišlo tako daleč, da so imeli nekateri upravičenci čisto neznatne deleže. Živine je bilo vedno več, pašnika niso izkoriščali vsi v enaki meri, zaradi česar so se pojavili spori in zahteve po delitvi skupnih pašnikov. Tozadevni madžarski zakon je upošteval nastale razmere in je dovolil delitev skupnih pašnikov. Tako se je na koncu preteklega stoletja ogromna večina urbarijalnih pašnikov razdružila in so se skupni pašniki razdelili. Od vseh občin jih je ostalo okrog deset, ki imajo še danes skupne urbarijalne pašnike.

Kakor sem že poudaril, so svoječasno ljudje večinoma pasli svojo živino. Delalo se na polju ni tako kakor danes, zemlja se ni gnojila, ljudi je bilo malo, a zemlje celo preveč. Danes pa je baš narobe! Danes se vsak najmanjši košček zemlje obdeluje, število naroda se je podesetorilo in zemlje primanjkuje. Tako je n. pr. neka urbarijalna skupnost štela ob ustanovitvi 50 upravičencev, kolikor je bilo gospodarjev kmetov v vasi, pašnika je bilo okrog 140 oralov. Na tem pašniku je pasel vsakdo po dve do tri glavi živine; torej se je na pašniku paslo stalno 100 do 150 glav. Ta pašnik že v tistem času ni mogel dati dovolj paše za toliko živine, kako bi pa mogel zadostovati danes, ko se je število upravičencev povišalo od 50 na 200 in število živine od 150 na 500 in še več glav. Takoj je jasno, da so taki pašniki vse drugo, samo ne dobri pašniki, ki bi dajali zaželene uspehe v živinoreji.

Madžarski zakon je upošteval razmere, ki so nastajale zaradi delitve kmečkih posestev pri podedovanju, in je predpisoval, koliko glav živine sme pasti upravičenec v sorazmerju z deležnimi pravicami, da se pašnik ni preobremenjeval. Tu pa so nastajali spori, in to zlasti zaradi tega, ker nekateri upravičenci, ki so imeli le govejo živino, te niso več pasli. Na pašniku ni bilo paše in kmet, ki je delal z govedom, je to moral tudi dobro

krmiti in za to je rabil dobro seno. Tako so pašnike izkoriščali le eni, a drugi od svojih deležev niso imeli več koristi. Skupni pašniki so postali predmet večnih sporov, a na drugi strani je njihova vrednost stalno padala, ker se za čiščenje in sploh za urejevanje pašnikov ni nihče brigal.

Dober pašnik je brez dvoma izvrsten pripomoček pri živinoreji. Vprašanje pa je, ali je pašnik, na katerem se pase od početka aprila do oktobra na površini 100 oralov nad 400 glav živine in ki je pri tem še poraščen s trnjem ter grmičevjem, dober pašnik. Pašniki, ki jih živina prehodi po večkrat dnevno, so navadne goletine, so izgubljeni in zanemarjeni svet, ki se mora iz gospodarskih ozirih kultivirati! Taki pašniki so prekmurški urbarijalni pašniki. Razprava o tem še sledi.

Učiteljstvo in delo med narodom. Učiteljsko društvo v srezu Dolnja Lendava se zaveda, da živi v najožjem stiku s kmečkim ljudstvom, zato hoče stike med narodom in učiteljstvom še bolj poglobiti. Za delo med našim ljudstvom se je ustanovil poseben odbor, ki bo skušal podati smernice, v katerih se naj giblje učiteljevo delo med njegovim ljudstvom. Učitelj najbolje pozna potrebe in težkoče vaškega prebivalstva, zato je tudi v prvi vrsti poklican, da stoji ljudstvu na razpolago kot prijatelj in svetovalec. Učiteljevo delovanje se mora zlasti pokazati na izobraževalnem, nacionalnem in gospodarskem polju, kjer smo se Prekmurci komaj začeli gibati v zadnjih letih. Akcija našega učiteljstva je vsekakor plemenita, potrebna in koristna, zato se ji bo pridružil vsak napreden in dober gospodar.

Prvo zasedanje sreskega kmetijskega odbora v Dolnji Lendavi se je vršilo v četrtek 8. t. m. Namesto službeno odstnega sreskega načelnika je višji vladni pristav g. Počkaj z bodrilnim nagovorom otvoril zasedanje. Z večino glasov je bil za predsednika izvoljen g. inž. Mikuš Franc, upravitelj veleposestva v Beltincih. Ta in g. Bakan Štefan sta bila izvoljena za delegata našega sreza v banovinski kmetijski odbor. Nadalje je bil osnovan ožji odbor, ki ga sestavljajo naslednji člani: inž. Mikuš, Bakan, Litrop, Matjašec in inž. Wenko. Glavne cilje delovanja je obrazložil novoizvoljeni predsednik, načelni program dela in proračun za leto 1930. v iznosu 80.000 Din pa sreski kmetijski referent g. inž. Wenko. Cela vrsta predlogov posameznih članov je bila sprejeta in se bo predložila kr. banski upravi; najvažnejša je želja, da se banovinska kmetijska šola v Rakičanu kar najhitreje aktivira.

Kmetijski tečaj v srezu Murska Sobota so se vršili v prvih mesecih letošnjega leta v Puconcih, Moščancih, Rogaševcih, Kramarovcih, Neradnovcih in Gornjih Petrovcih. Vsak tečaj je trajal po dva dni; obravnavali so se naslednji predmeti: poljedelstvo, živinoreja, sadjarstvo, veterinarstvo, gozdarstvo in kmetijsko pravo. Predavali so gg.: kmetijski svetnik inž. Mikuš, profesor Šiftar, višji kmetijski pristav inž. Wenko, ravnatelj Šega, kmet. uradnik Novak, višji veterinarski pristav Šerbec, višji gozdarski svetnik inž. Hržič in sreski načelnik Lipovšek. Zanimanje je bilo izredno veliko v Puconcih in Kramarovcih, prav zadovoljivo pa tudi v Moščancih in Neradnovcih, dočim je bil obisk v Rogaševcih in zlasti v Gornjih Petrovcih manj poveljen.

Poljske miši. Letos so se zopet pojavile poljske miši, ki grozijo uničiti posevke. Posebno na poljih med Mursko Soboto in Beltinci je mišje zalege toliko, da povzročajo mnogo skrbi vsem kmetovalcem. Oblastva so ukrenila vse potrebno, da se miši uničijo. Kmetje polagajo po njihah razne strupe. Uspehi so pa le delni, čemur je krivo, ker nekateri kmetje ne upoštevaajo točno vseh navodil oblastev. Potrebno bo, da se prične odločna borba proti mišim, ki se je morajo lotiti vsi kmetje pod vodstvom in s pomočjo oblastev. Že do danes je škoda ogromna in bati se je, da bo žito uničeno, zato je vredno na to nesrečo obrniti vso pozornost, da se prepreči vsaka nevarnost.

Šesttedenski kmetijski tečaj v Beltincih. V teku prvega četrtletja letošnjega leta se je vršil v Beltincih šesttedenski kmetijski tečaj. Vpisanih je bilo 91 poslušalcev, ki so prav redno obiskovali predavanja, tako da je bil povprečni obisk 77. Bilo je 25 predavanj. Vsako predavanje je trajalo po dve uri in obsegalo govor predavatelja ter prosti razgovor. Predavali so naslednji gg.: inž. Mikuz (poljedelstvo), inž. Wenko (živinoreja in mlekarstvo), kmetijski uradnik Novak (sadjarstvo), prof. Šiftar (travništvo), veterinarski svetnik Sok (veterinarstvo), inž. Hrzič (gozdarstvo), geometer Armič (zemljiški davek), višji pristav Počkaj (kmetijsko pravo), dr. Kolarš (higiena) in upravitelj Antauer (čebelarstvo). Uspeh je bil zelo zadovoljiv. Za vzorno pripravo gre zahvala gospodoma inž. Mikuzu in učitelju Zorku.

«Domovina» vrši v Prekmurju važno delo s tem, da nam odpira pogled v svet in njega vrve nje, da poučuje in vzgaja kmečki narod, zato jo moramo še bolj razširiti. Prijatelji «Domovine» naj ne pozabijo priporočati jo svojim znancem. Obenem glejmo, da ne ostanemo dolžniki na naročninici!

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Goveje meso na nemški način. Zreži 30 dek kuhanega govejega mesa na tanke koščke. Pol kile kuhanega krompirja pretlači skozi sito. Pest suhih gob popari in pusti, da se ohladijo, nato jih odcedi in drobno seseklaj, sesekljane pa duši na masti z malo zelenega peteršilja. Eno debelo čebulo drobno zreži in jo na masti ocvri. Ko so gobe gotove, prideni h gobam zrezano meso, zarumenelo čebulo in pretlačeni krompir, duši (tentaj) kake pol ure, na kar dodaj dve žlici paradiznikove mezge in žlico Maggijeve ali Juhanove začimbe. Malo popopraj, osoli in daj zraven še ščep kumine. Ko si deset minut dušila, je jed gotova.

Roglički. Zmešaj 14 dek sirovega masla, 8 dek sladkorja, eno jajce in še en rumenjaki, dodaj potem dve žlici mleka, žlico cimta, pol kile moke, pol zavitka pecilnega praška in pol zavitka vanilijinega sladkorja. Vse to stresi na desko in dobro ugneti v testo. Potem testo tenko razvaljaj in zreži na štrikotne krpice. Te krpice nadevaj s poljubno mezgo ali sirom, orehi, makom itd., nato vsako strkljaj, malo zapogni, da dobiš obliko roglička, jih pokladaj na pomazano pekačo in speci.

Krompirjevi kročki. Skuhaj v oblicah krompir, ga olup in stehaj. Krompirja potem zribaj 14 dek, dodaj tri deke sirovega masla, dva rumenjaka in malo soli. V lončku si pa pripravi kvas iz ene deke kvasca, pusti ga vzhajati in ga potem primešaj zraven. Iz vsega tega umesi testo. Če je potrebno, dodaj še malo mleka. Ko imaš testo ugnetenno, ga razvaljaj za mezinec na debelo in ga z obodcem za krofe izreži. Te krofe ocvri na masti in daj tople k solati, špinači ali drugi prikuhi na mizo. Lahko jih pa tudi potreseš s sladkorjem in daš na mizo kot močnato jed z ukuhanim sadjem, oziroma kompotom.

Praktični nasveti

Pravilno zalivanje. Velikega pomena za razvoj zelenjave je, da jo pravilno zalivamo. Kapusnice, oziroma listnata zelenjava potrebuje mnogo vode, dočim je treba grah in fižol le malo zalivati. Za zalivanje je najboljša deževnica in je dobro, če si namestimo na vrtu primerno posodo, kak sod ali kad, kamor lovimo deževnico. Če pa uporabljamo za zalivanje studenčnico ali vodo iz vodovoda, jo moramo pustiti prej delj časa stati. Pomladi in jeseni zalivamo opoldne, poleti pa zvečer ali pa zgodaj zjutraj. Iz vodovoda zalivajo ljudje navadno kar z gumijasto cevjo. Tako

zalivanje pa ni dobro, ker preveč shladi zemljo, voda pa tudi ne prodre v globino do korenin. Tako se poškropi samo listje, a rastlini je treba dobro namočiti zemljo; to ji koristi. Če že škropimo s cevjo, škropimo narahlo in počasi tako dolgo, da se zemlja do dobra namoči.

Gospodinje, ne zadržujte jajc! Nekaterke kmečke gospodinje imajo slabo navado, da zadržujejo (shranjujejo) jajca, ker hočejo pričakati višje cene. Jajca se med tem časom osušijo in postanejo za izvoz nerabna. Trгоvec lahko prevzame le popolnoma sveža jajca, ker le taka so sposobna za izvoz. Ker takih osušenih jajc gospodinja ne more prodati, trpi navadno občutno škodo. Zato je vsaki gospodinjki priporočati, da vso zalogo jajc vsaj vsak teden sproti proda ter tako prihrani neljube neprilike in škodo sebi, trgovcu in izvozniku.

Nabirajte gobe! Letos se je na nekaterih krajih že začela rast užitnih gob, zlasti jurčkov, ki se lepo sušeni prav lahko prodajo ter prinašajo lepe dohodke. Vsakomur je torej priporočati, da ne omalovažuje nabiranja gob. Poučujte že otroke v nabiranju in sušenju gob, ki so zelo važen izvozni predmet.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Konjiški dogodki

Konjice, maja.

V Konjicah je umrl v visoki starosti 82 let po dolgi in hudji boleznii ključavničarski mojster in posestnik g. Rosspacher Anton. Pokojnik je bil najstarejši obrtnik v trgu. Iz skromnih početkov si je z neumorno pridnostjo postavil lično hišo. Preko 40 let je bil član tukajšnjega gasilnega društva. V tej požrtvovalni službi je bil vedno prvi na mestu, kador je bilo treba pomagati bližnjemu. Za svoje zasluge na tem polju je bil odlikovan s kolajno za zasluge in z redom sv. Save 5. vrste. Naj v miru počiva!

Industrijec g. Pukl Gustav iz Zreč pri Konjicah je ustrelil v lovišču Radoljna blizu kočje na Pesku pet kilogramov težkega divjega petelina, starega okrog osem let. Z razpetimi perutnicami je meril 94 cm. Res izredna lovška sreča. — V revirju Lukanja, ki je last kneza Windischgraetza, pa je izgubilo življenje v letošnji lovski sezoni že pet majskih zaljublencev.

Mirno pohorsko naselje Koroško vas je pretresel žalosten dogodek, ki se je pripetil v soboto 10. t. m. pri kmetu Korotančniku. Pastir imenovanega posestnika je bil sam v sobi z mladeničem Studenčnikom Alojzijem. Iz radovednosti stasnela s stene gospodarjevo puško, jo ogledovala in pri tem je Korotančnikov pastir nameril orožje proti tovarišu, ne vedoč, da je nabito, in mu v šali dejal: «Ali hočeš, da te ustrelim?» V tem trenutku se je puška res sprožila in zadela v vrat nesrečnega Studenčnika, ki se je takoj zgrudil mrtev na tla. Nesrečni pastir je ves prestrašen in zmeden začel klicati na pomoč. Domači pa, ki so prihтели, niso mogli nesrečniku več pomagati. Pokojnik je bil dober fant mirnega značaja in vsi žalujejo za njim.

Poljansko pismo

Poljanska dolina, v maju.

Že nekaj tednov smo imeli bolj nagajivo vreme, vendar se nam je kljub vsem starim vremenskim svetnikom posrečilo spraviti v zemljo krompir ter fižol.

Hruške ne obetajo mnogo, cvetje jablane, ki so še nekaj obetale, je več ali manj zamorilo zadnje deževje. Tako vidimo po dolini. V višinah pa tudi ni mnogo bolje. Dobro, da nam sadje ni glavni vir dohodkov. Če sadje obrodi, je dobro, če pa ne, se tudi prestane.

Trava pa kaj bujno rase in se nadejamo dobre košnje, ki bo bolj zgodnja kakor druga leta. Zadnji dnevi so bili po dolini nekam praznični. Pri tukajšnjih farah so imeli birmo, ki je

bila v posebno veselje otrokom, pa tudi lectarji, ki so selili svoje štante iz kraja v kraj, so je bili veseli, ker so napravili dobro kupčijo kljub temu, da pametni botri kupujejo rajši kaj trajnejšega.

Tako smo imeli priliko videti gosp. škofa. Za svoja leta je gospod škof še zadosti čil in zdrav. Zato upamo, da ni bil zadnjikrat med nami.

Na Tratah so eno zadnjih nedelj potegnili v zvonik nov velik zvon, ki je iz bron in ima prav lep in močan glas, da ga je slišati daleč po dolini. Posebno se dobro poda pri pritrkavanju. Na predvečer birme so pozdravljali gospoda škofa s pritrkavanjem. S tem zvonom je dopolnjeno število zvonov, kolikor jih je še primanjkovalo v dolini, ker sedaj jih imajo že pri vseh cerkvah, seveda največ železne, ki pa tudi ne zaostajajo za drugimi.

Ceste so blatne ter tu in tam bolj ali manj razorane. Ko pride lepo vreme, bo pa še huje zaradi prahu, katerega bo cele oblake.

Les, ki je preostal od zime, počasi odvažajo in je tako vedno videti cele karavane voznikov na cesti. Kje so pa tisti veliki avtomobili, o katerih se je govorilo, da bodo prevažali les?

Če pomislimo na prejšnje čase, ko so še žirovski vozniki «furali» skozi dolino, je bilo pri nas prav prijazno. Še se spominjamo časov, ko so v v zgodnjih jutranjih urah pokali njihovi biči ter budili gospodinje iz spanja. Vozili so takrat les, oglje in drugo, kar je imela žirovska kotlina, naprodaj. Nazaj grede so pa vozili vse, kar so žiri tedaj potrebovale, česar pač ni bilo malo, ker žiri so velike in imajo precej razvito čevljarstvo obrt, ki je bila že tedaj zelo razširjena.

Kakor vsako leto ob tem času se je pričela tudi letos sezona požarov. Prvi večji požar je bil, kakor posnemamo po časopisih, tam doli v Bell Krajini. Kaj je temu vzrok? Ali res tolika neprevidnost, otroci ali slammate strehe? Pri nas, mislimo, smo v tem oziru na varnejšem. Pri nas imajo že skoro povsod vse z opeko krito in so tudi leseni deli hiš dobro zavarovani pred ognjem. Slammatih streh je že prav malo in še to le tam, kjer ni velike nevarnosti. Pesniki, ki opevajo kmetsko hišo, imajo gotovo v mislih takšno s slammato streho, malimi okenci ter lesenim hodnikom naokrog. Počasni bodo izginile vse take hiše, kar jih je še v dolini.

Sedaj smo v najlepšem letnem času, ko je vse v cvetju ali pa ima vsaj mlado listje. To bo privabilo izletnike v dolino, saj naša Poljanska dolina je prva za Bledom. Tako vsaj mislimo mi. Ni tovarniškega dima in drugih nedostatkov. Seveda ni najlepše ob cesti, pač pa je lepo po postranskih vaseh, gozdovih in gričih, kjer se nudi vsakomur lep razgled in se vidi do Ljubljane ter še celo tja na morje, posebno z Blegaša. Tu so lepa pota, tako da se lahko pride, kamor se hoče. Za kopanje pa imamo Soro, ki ni preplitva in nikjer pregloboka, da bi bila nevarna.

Nadalje naj še omenimo, da ni nikjer toliko brd kakor tu v Poljanski dolini. Dolnje, Srednje, Gornje, Jarče, Medvedje, Hudo, Krivo ter še par tucatov nadaljnjih imen, ki jih nosijo vasi, kompleksi in posamezne parcele.

Komur čas in razmere dopuščajo, pa si bo zaželel razvedrila in svežega zraka, naj pride k nam.

ZANIMIVOSTI

× **Dvesto poslopij žrtev požara.** V rumunski vasi Takacs pri Papi je nastal požar, ki se je zaradi močnega viharja hitro razširil, da je bilo kmalu približno dvesto poslopij v plamenih. Razen kmetskih hiš sta zgoreli tudi pravoslavna in evangeljska cerkev. Izpod razvalin so potegnili dve ožgani trupli, pogrešajo pa še šest oseb, ki so najbrže postale žrtve plamenov. Osem vaščanov je bilo težje, štirideset pa lažje ranjenih. Več ljudi je od groze zblaznelo. Živina je zgozrela skoro vsa.

× **Napoleonovo truplo v štirih krstah.** Ameriški zgodovinar Peinar je objavil nekaj zanimi-

vih podatkov o Napoleonu ob priliki 100letnice njegove smrti. Peinar pravi, da je doslej popolnoma neznan, kaj je bil vzrok smrti bivšega francoskega vladarja in zmagovalca skoro vse Evrope. Francoska vlada je doslej zavračala vse prošnje raznih učenjakov, ki so hoteli preiskati Napoleonovo truplo. Sedaj je tudi nemogoče preiskati truplo, ker se nahaja v šestih krstah, od katerih sta dve kovinski. Napoleonovega trupla na otoku sv. Helene niso balzamirali, ker niso imeli potrebne snovi, zato je sedaj v krsti samo njegov okostnjak in ostanek uniforme. Leta 1840. so Napoleonovo truplo prepeljali z otoka sv. Helene na Francosko. Na otoku so v navzočnosti komisije, ki je štela 25 članov, odprli krsto samo za dve minuti ter ugotovili, da se truplo nahaja v stanju razpadanja.

× **Rumunske roparje**, ki so napadli, kakor smo zadnjič poročali, avtomobil s člani bukareške diplomacije, so izsledil in zaprli. Vsi so stari zločinci ter so našli pri njih velik del ukradenih predmetov.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Draga copata.

Sosedov Floki je raztrgal Otiliji copato. Vsa razburjena je prigrmelja Otilija k sosedu in zahtevala sto dinarjev odškodnine.

Sosed: «Kaj, sto dinarjev za eno samo copato? Ta je gotovo tista, pod katero ste imeli svojega moža...»

Drugače ne gre.

Rafael in Gabriel sta prspela pozno ponoči v Ljubljano in sta dobila v hotelu eno samo sobo z eno samo zelo ozko posteljo. Ker sta bila utrujena, ni kazalo drugo, kakor da sta legla oba v tesno ležišče.

Rafael je kmalu zaspal, toda Gabriela je ozka postelja hudo razburjala. Skušal se je obrniti, a ni šlo. Zaradi tega je ustal.

«Kam greš?» ga je vprašal Rafael, ki se je zbudil.

«Grem se malo obrnit,» je menil Gabriel.

Nebeški ventilator.

Gospa Suzana, kakor pravijo, ni bila najvzlednejša boljša polovica svojega moža. Zato ni bilo čudno, da je bil njen mož Pankracij neprestano hudo ljubosumen. Pa je usoda hotela, da se je lepa Suzana na svojih krivih potih nevarno prehladila.

Tako hudo ljubosumen je bil Pankracij, da je celo, ko je Suzana umirala, zahteval od nje, naj mu vsaj sedaj pove, ali mu je bila res vedno zvesta.

«Naj se v grobu obrnem če sem te kdaj varala,» je dejala Suzana in umrla.

Pretekla so leta in tudi Pankracija je doletela usoda, da je moral zapustiti dolino solz. Ko je Pankracij prišel pred nebeška vrata, je bilo njegovo prvo vprašanje, ki ga je stavil Petru, kako je z njegovo ženo Suzano.

«Suzana, Suzana?» je premišljal Peter. «Se že spominjam. Tako hitro se je obračala v grobu, da jo sedaj uporabljamo za nebeški ventilator...»

Starost se mora spoštovati.

Gostilničar: «Priporočam vam to gosjo pečenko, gospod. Pred njo se morate odkriti!»

Gost (ko je pokusil): «Prav imate, starost moramo spoštovati.»

Raztresenost.

Hlapec: «Profesor Rastresnik, ki sem ga davi vozil na kolodvor, mi je pomotoma dvakrat plačal vožnjo. Ali naj mu preveč plačano vrnem?»

Gospodar: «Kaj še? Če je tako pozabljiv, ga terjaj še enkrat!»

Samospoznanje.

Učitelj: «Našel si mi že skoro vse domače živali razen ene, ki ima ščetinaste dlake, je umazana, se valja po blatu in se potepa po sosedovem dvorišču. No, Tonček?»

Tonček (sramežljivo): «To sem jaz.»

Razsoden sinko.

Sinko: «Mama, v malih oglasih berem, da iščejo statiste za neko dramo. Kdo pa so ti ljudje?»

Mati: «Veš, to so takšni možje, ki na odru ne smejo govoriti.»

Sinko: «Potem bi se pa naš atek lahko takoj javil...»

Kupčija s kletvicami.

Na cesti so se igrali otroci. Pa je prišel mimo gospod in baš slišal, kako se je tak paglavec pridušil prav po drvarsko.

Gospoda je to zelo zbolelo, pa je poklical k sebi fantička, izvalil od njega obljubo, da ne bo nikdar več storil kaj takega, ter mu podaril dinar.

Ko je nekaj dni pozneje isti gospod korakal po dotični cesti, je pritekel k njemu isti paglavec

in mu ves vesel pripovedoval: «Gospod, danes pa znam še hujšo kletvico, ki je gotovo vredna deset dinarjev.»

Ne bo potrebno.

Žena (ne baš lepota): «Gašper, na vsak način boš moral dati napraviti zaveso na oknu kopalnice, zakaj na nasprotni strani stanuje sedaj mlad mož, ki lahko vidi sem, kadar se kopljem.»

Mož: «Mislim, mislim, če te bo enkrat videl, da si bo dal napraviti zaveso on...»

Med prijatelji.

Gospa Brencljeva: «Poznate zavod za negovanje lepote?»

Gospa Sršenova: «Da, tudi jaz sem zahajala tja pol leta.»

Gospa Brencljeva: «No, že vidim, da se ne izplača...»

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Zelodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodca, priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 98

Oblastveno koncesionirana

Dnevno 200, 300 dinarjev in še več

lahko zaslužite z delom v Vašem domačem okraju. Znamko za odgovor. «Tehna» družba, Ljubljana, Mestni trg 25/1. 167

Originalne francoske Vermorel škropilnice in žveplalnike

ter vse nadomestne dele za te aparate ima v zalogi po zelo ugodnih cenah tvrdka Lovro Petovar, Ivanjkovci. Ceniki na zahtevo. 208

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 90

Vajenca

za kolarski obrt sprejem. Mihael Zrimc na Igu. 219

Nikar ne odlašajte,

temveč opustite kajenje, ki Vam škoduje na zdravju in denarju! Nikoprost stane enkrat za vselej 50 Din. Učinkuje takoj! Če ne verjamete, se pridite prepričati! Josip Lindič v Ljubljani, Komenskega ulica št. 7. 85

Krojači, šivilje, nešivilje!

Krojno učilišče v Ljubljani, Stari trg št. 19 pridedi ob času velesojma v Ljubljani specialni prikojevalni tečaj za moško in damsko krojenje in modeliranje. Ker je dovoljena polovična vožnja, se poslažite te ugodne prilike, si ogledite velesojem in se obenem udeležite tečaja. Honorar znatno znižan. 230

Cudežni balzam.

Hvala Vam in Vaš veliko vredni iznajdbi. Z Vašim Radio-Balزامom sem se rešil zastaranih kurjih oces. Mislim sem, da ni leka proti tej nadlogi. Tu, v južnih krajih, sploh ni dobiti takega sredstva, ki se, hvala Bogu, v Sloveniji najde. Hvala Vam! Medvešček Ludovik, orožniški kaplar, Kovanci, Djevdjelija (Južna Srbija).

Rešite se tudi Vi kurjih oces, bradavic, trde kože itd. s pomočjo Radio-Balزامa! Lonček 10 Din proti vnaprejšnjemu plačilu ali 18 Din po povzetju. 227

Razpošilja: R. COTIČ, Ljubljana VII., Kamniška ul. št. 10a.

Samostojno pešestnico,

katero nadleguje kakšna bolezen, želim spoznati ter jej pomagati. Obširne dopise pod: «Fizikar» sprejema oglasni oddelek «Domovine». 231

Znanja z boljšo gospodično,

staro od 17 do 20 let, ki ima resno voljo za dopisovanje, želi gospod, star 25 let. Pošiljajo naj se le resne ponudbe s sliko, ki se zanesljivo vrne. — Naslov sporoči oglasni oddelek «Domovine». 228

Harmoni

glasovite tvrdke R. Pajkr s 5 oktavami, 9 spremeni in 2 raztegačema (Kniehebel), dobro ohranjen, se proda za primerno ceno. Prodajalec naslov pove uprava «Domovine». 224

Proda ali zamenava se

za vino ali sadjevec se malo rabljen šivalni stroj znamke «PFAFF»; uporaben za krojače in čevljarje. Več se zve v branjarji v Erjavčevi ulici št. 10 v Mariboru. 226

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri tvrdki CADEZ & BRUAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35 77

AVINAL

odvadi alkoholika piančevanja, ne da bi vedel za to. Stane 220 Din. Pošilja: Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 17 213

Kovači!

Najcenejši koks 100 kg ... Din 85.—

Pri večjem naročilu popust!

LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA.

AUTOPROMET GARMAN

Iz Podutika — Dravlje — Šiška	ob 6:40
Iz Dravelj	ob 6:30
Iz Zgornje Šiške	ob 6:50
Iz Dravelj	ob 7:30
Iz Dravelj	ob 11:50
Iz Ljubljane — Dravlje	ob 7:10
Iz Ljubljane — Dravlje	ob 11:30
Iz Ljubljane — Dravlje	ob 17:30
Iz Ljubljane — Zg. Šiška	ob 20:00
Iz Ljubljane — Zg. Šiška	ob 22:00

Za slučaj defekta na vozu lastnik avtopodjetja ne odgovarja za eventualne zamude. 222

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zopr. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh ter odstranjuje ostanki jedi, ki povzročajo gnilobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor 55.

Po vsej Sloveniji gre glas: Le „Domovina“ je za nas!

Zahtevajte cenik gratis in franko.

Birmanske ure za dečke od Din 44.— naprej.

BIRMANSKA DARILA

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanske zapetne ure, srebrna od Din 152.— naprej.
Birmanske zapestne ure, 14 Karat zlata, od Din 296.— naprej.

Zahtevajte cenik gratis in franko.

SREBRNE VRATNE VERIZICE (Colliers) od Din 20.— naprej. ZLATNE VRATNE VERIZICE (Colliers) od Din 85.— naprej.

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko. **TRIBUNA "F. B. L.", tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.**

Zahtevajte brezplačni

CENIK

44 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.—

zletno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

zletno jamstvo. 243

H. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Najceneje

se oblečete, ako kupite narejene moške in deške obleke domačega izdelka pri

JOSIP OLUP, LJUBLJANA
STARI TRG ŠT. 2 (na vogalu)

V zalogi ima veliko izbiro kamgarna, sukna, hlačevine, klobukov, čepic in perila. Obleke se izvršujejo po naročilu v najnovejši fasoni in po najnižjih cenah.

Moje geslo je

dobro blago — nizke cene!

Obenem priporočam svojo gostilno «Pod Trančo», v kateri se točijo prvovrstna štajerska in dolenska vina. Za praznike se toči vino čez ulico 1 dinar ceneje. 80

Zobni ambulatorij

DENTIST P. VRANKAR

zobar, zobozdravilstvo, najnovejši zobni nadomestek

se je preselil

na Dunajsko cesta št. 20

poleg Kmetске posojilnice, nasproti gostilne „Pri Figovcu“ vhod Tavčarjeva ulica 2, I. nadst. Ordinira od 15. V. naprej vsaki dan od 4. do 12. in od 2. do 5.

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

DEŽNIKI

NA MALO NA VELIKO
Ustanovljeno 1839 58 Telefon 2282

GLASBENI INSTRUMENTI		ZAHTEVATE BREZPLAČNI		CENIK	
		GRAMOFONI		HARMONIKE	
DIREKTNO TOVARNE					
VIOLINE od Din	95.—	TROMBURE od Din	98.—	ROČNE HARMONIKE od Din	85.—
MANDOLINE	136.—	TROMBE	505.—	KRUPNIHARNE	1590.—
GITARE	207.—	KLAVIRI	120.—	GRAMOFONI	345.—

MEINEL & HEROLD Maribor 104-B.

Za letno sezijo se priporoča trvdka **Ceskuti & Zajc** modna in manufakturna trgovina „Pod veibom“ LJUBLJANA, Stari trg šte. 3

Modroce

vrhne, iz la afrika, močno blago, Din 240, mreže, posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri Rudolf Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

Ako me muči zob

tedaj s nekoliko kapljicami Fellerjevega prijetno dišavega Eissalfluida namočim kosček bomba in dam v plitkav zob, a na lice položim obkladec s Eissalfluidom. Uporabljam ga na zunanaj za drgnjenje pri revmatizmu, glitu, prehlajenju, nervoznosti, za zaščito proti gripu — a pri kašlju, slabostih, krčih itd. vzamem nekaj kapljic na sladkorju.

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev Eissalfluid, to že 33 let znano narodno sredstvo in kozmetikum stane v lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusna stekleničica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, splošna steklenica 26 Din. Po pošli najmanj za 62 Din pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Elsatrg 360

Kmetovalci berite!

Pravkar sem dobil iz Amerike originalne „Deering“

kosilnice

225

obračalnike za seno, grablje, žetvene priprave in vse nadomestne dele!

Oglejte si tudi mojo veliko zalogo večkrat odlikovanih poljedelskih strojev vseh vrst in razne železnine v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 1

Stupica Franc